

Zaaknr. : 18.ZK03533

Kenmerk : 18IT038035

Barcode :

Vergadering algemeen bestuur

**Verslag van de vergadering van het algemeen bestuur van waterschap Brabantse Delta
d.d. 11 juli 2018 om 19.30 uur te Breda, kapel, Bouvigne.**

Aanwezig:

De voorzitter: K J. de Vet

De leden: J. van der Aa, K. van den Berg, W. Bonthuis, C.B.M.E. Franssen, M.G.M. Gosens, J.J.M. van der Heijden, C.A.M. de Jong, L.H. van der Kallen, J.J. Kocx, H. Knook, C.A.M. Korst-Dingemans, C.C.F. Mureau, G.G. de Neve, P.H.T. Raedts, Th. Schots, H.C.A.M. Schouwenaars, C.A.G. Sneep, J.P.W.A.A.M. Taks, M.C. Velthoen, J.A.P.G. Verhulst, J-P. Verroen, J.J.M. Voets, A.A.F.M. Wijnen

Afwezig met kennisgeving: M.J.C.M. Arts, W.J.H. de Boer, J. van Dam, W.W.J.F. de Koning-Bogers, F.C.J. van Noord, J.A.M. Slenders, W. Spierings

De secretaris-directeur: H.T.C. van Stokkom

Notulist: H. Mutsaerts van Het Notuleercentrum

1. Opening

De voorzitter: Dames en heren, welkom bij deze openbare algemene bestuursvergadering, de medewerkers maar zeker ook de mensen die de ProDemos-cursus gevolgd hebben en vanavond op de publieke tribune zitten. De heren Arts, De Boer, Van Dam, Van Noord, Slenders, Spierings en mevrouw De Koning hebben zich afgemeld. U ziet dat de vakantie voor sommigen al begonnen is. Ik geef het woord aan de heer Schots voor een mededeling.

De heer Schots: Voorzitter, ik kan u berichten dat de aandeelhoudende waterschappen in SNB afgelopen vrijdag tot een definitief akkoord zijn gekomen over een aangepaste kostenverdeling voor 2017. U weet uit de discussies bij de jaarrekening en voor degenen die in de voorbereidingscommissie Financiën zitten, dat er van ons uit om gegronde redenen een voorstel is gedaan om af te wijken van wat gebruikelijk is in de kostentoe rekening. De discussies hebben lang geduurd en zijn diep gegaan, maar hebben er uiteindelijk toe geleid dat het voorstel van Brabantse Delta aan de collega's het heeft gehaald. Dat betekent dat wij ten opzichte van de kosten SNB in de jaarrekening 2017 alsnog een voordeel van een kleine negenhonderdduizend euro (€ 900.000) op ons conto mogen schrijven. Omdat het niet in de jaarrekening 2017 is verwerkt nemen wij het dit jaar alsnog mee. Het heeft lang geduurd, maar het doet mij deugd dat ik u uiteindelijk vanavond kan berichten dat het lange wachten beloond is en daarmee is voor dit onderdeel de vertrouwelijkheid die wij daar tot nu toe voor betracht hebben, wat ons betreft opgeheven, hetgeen u als algemeen bestuur dient te onderschrijven krachtens onze spelregels, dus dat vraag ik u te doen. Een aanvullende mededeling is dat deze afspraak uitsluitend 2017 regardeert waarbij is afgesproken dat dit niet automatisch ook voor 2018 geldt. Voor de aanpassing kostentoe deling 2018 zijn in het aandeelhoudersoverleg afspraken gemaakt over een aanpak op dat punt die nu gevolgd gaat worden. Onderdeel van die afspraak is dat in geen geval de afspraak over 2017 automatisch op 2018 van toepassing is. Dat wil ik er ten overvloede nog even bij zeggen.

De voorzitter: Ik hecht eraan bij wijze van uitzondering toch mijn enorme waardering uit te spreken naar de portefeuillehouder en de medewerkers, want als je dat hebt kunnen volgen, monnikenwerk is denk ik het verkeerde woord, maar het is een enorm taai proces geweest. Het spreekwoord is: de aanhouder wint, maar dit is zeker niet vanzelf gegaan. Ik wil naar de portefeuillehouder, het management en de medewerkers mijn waardering uitspreken. Dit is een enorm intensieve strijd geweest.

De heer Van der Kallen: Voorzitter. Ik zou niet zeggen, de aanhouder wint, want dat zou de weg openzetten voor iedereen die aanhoudt, ik zou zeggen, de rechtvaardige met de juiste argumenten wint.

De voorzitter: Ik corrigeer mijn woorden in de geest van de heer Van der Kallen. Een aantal algemeen bestuursleden heeft zojuist kennis kunnen nemen van hoe wij inzicht hebben vanuit de verkeerstoren op de maatregelen die wij afkondigen met betrekking tot de droogte. Als de droogte aanhoudt, zullen wij u steeds

actief informeren over ontwikkelingen in dat kader. Het derde punt is dat er onlangs een cao is afgesloten tussen de waterschappen en de vakbonden voor drie jaar, 2017, 2018 en 2019 en op dit moment vindt de achterbanraadpleging plaats. Ook dat is een ingewikkeld proces geweest en het is fijn ook zeker uit waardering naar onze medewerkers, dat het proces op deze manier is afgerond.

De heer Schouwenaars: Even terugkomend op SNB, natuurlijk complimenten aan de portefeuillehouder. U noemde het 'enorme complimenten' maar het woord 'enorm' zou ik willen laten vervallen omdat ik eerst wil weten hoe hij het proces voor 2018 en verder ziet. Hoe gaat u ons als algemeen bestuur daarbij betrekken? Ik zou graag een keer met u delen welke lijn u daarin gaat kiezen.

De heer Schots: Ik heb al aangegeven dat deze afspraak alleen over 2017 geldt en geen vooruitlopende werking naar 2018 heeft. Voor 2018 is afgesproken dat wij met de aandeelhoudende waterschappen in SNB opnieuw naar de kostenverdelingssystematiek kijken, omdat de analyse van 2017 heeft aangegeven dat hier wat onevenwichtigheden in zitten die niet terecht zijn. De afspraak is nu en er ligt ook een procesvoorstel op tafel, om met zijn vijven de kostentoedeling SNB voor de toekomst maar dan structureel tegen het licht te houden, waarbij het streven is of zelfs de afspraak is dat de aangepaste verdeling zal ingaan met ingang van 1 januari 2018. Dat proces staat in de startblokken. Een van de intenties is om dat af te sluiten voor het einde van dit jaar, zodat wij niet achter de jaarrekening 2018 aanlopen zoals dat met 2017 noodgedwongen gebeurd is. De complexiteit die ik op mijn weg heb ontmoet, leert dat er nog wel wat hobbels te slechten zijn maar het streven is om het voor het eind van dit jaar af te ronden.

De heer Van der Heijden: Het gaat mij niet om SNB maar u noemde het punt van de regelkamer die alles in de gaten houdt met de droogte, stuwen en gemalen en de inlaten aanstuurt. Ik wil namens ongebouwd en zeker ook namens telers in het gebied een pluim geven voor het adequaat reageren door de peilbeheerders en ambtenaren die zich daarmee bezig houden, die op het moment water inlaten zodat ze kunnen blijven beregenen.

De voorzitter: Die complimenten zullen wij morgen aan de mensen overbrengen want het is hun verdienste dat het zo goed loopt.

2. Spreekrecht

De voorzitter: Er hebben zich geen insprekers aangemeld,

3. Hoofdpunten voor deze vergadering (besluitvormend)

3.a.1. Kadernota 2019-2028 'Stroomversnelling in uitvoering'

De voorzitter: Wij hebben overlegd met de fractievoorzitters over de procedure vanavond.

De heer Schouwenaars: Van de orde. Er zijn technische vragen gesteld die tot bestuurlijk zijn verklaard en die te maken hebben met de agendamenstelling van vanavond. Graag zou ik een toelichting willen hebben op wat er gebeurd is. We hadden eerst een agendapunt Brabantse Delta 2020- 2023 op de agenda staan. Natuurterreinen heeft vragen gesteld waarom dat van de agenda is verdwenen en er is gezegd, dat is een bestuurlijke vraag, daar komen wij in de vergadering op terug. Het lijkt mij nu het moment om dat toegelicht te krijgen.

De voorzitter: Als wij straks dat agendapunt behandelen, is het idee dat wij daar de vragen bij 5.e. behandelen. Is dat akkoord? Die worden straks keurig bij het betreffende agendapunt besproken. Is dat een werkwijze? Dat is akkoord. Dan even over de procedure voor de kadernota die wij vanavond in tweede termijn willen bespreken. Uit het overleg met de fractievoorzitters is naar voren gekomen dat men vooral debat verlangt en niet het klassieke rondje van drie minuten per fractie achter elkaar. Daarvoor is een idee ontwikkeld om eerst twee pitches te organiseren over onderwerpen die door fracties zijn aangedragen en dan aansluitend op de twee pitches, dan zijn wij een uur verder, nog een halfuur voor de resterende thema's. Er zijn nog vijf thema's over die wij bij de resterende thema's zullen bespreken. Ik stel voor om met de eerste pitch te beginnen en het onderwerp voor de eerste pitch is de rol van het waterschap in de toekomst, groeien wij naar een klimaatschap of niet? Aan de heer Van der Kallen is gevraagd om de eerste pitch te verzorgen en daarna aansluitend de heer Schouwenaars, waarna de fracties desgewenst kunnen reageren.

De heer Van der Kallen: Ik ga erbij staan, want bij een pitch ben ik gewend om te staan. Ik vond het eigenlijk een heel merkwaardig thema, waterschap of klimaatschap. Zolang waterschappen bestaan, pakweg al zo'n duizend jaar, gaan waterschappen om met het klimaat. Werden de stormen zwaarder, werden de dijken hoger. Waren er hogere rivierafvoeren, werden de dijken hoger en werden de rivieren zodanig gemodelleerd dat ze sneller afvoerden. Kwam er meer water naar beneden, dan voerden wij dat op een

goede manier af. Waren het eerst uitwaterende sluizen, het werden uiteindelijk gemalen en alle mogelijke tussenvormen. Was het te droog, dan leerden wij dat wij het water beter bovenstrooms konden vasthouden en leerden wij ook dat het van belang was om van de uitwaterende sluizen inwaterende sluizen te maken. Waterschappen zijn al lang klimaatschappen, alleen wij noemen het niet zo omdat wij een goede traditie hebben dat wij over water gaan. Wij hebben het in het verleden waterschappen genoemd en die traditie moeten wij vasthouden. Natuurlijk verandert het klimaat. Hadden wij in de Middeleeuwen perioden van kou, denk aan de 16^e en 17^e eeuw, kleine ijstijd, het veranderde. Kijken we nu, 1976, lijkt teruggekeerd, zij het dat de temperaturen nog gematigd zijn ten opzichte van de hondsdagen van 1976. Wij gaan ermee om als waterschappen en wij kijken hoe wij voor onze dijken de kwaliteit blijven behouden en hoe de natuurgebieden zoveel mogelijk kwaliteit blijven behouden en hoe wij onze klanten, de agrariërs maar ook de industrieën die op koelwater werken vanuit het oppervlaktewater, kunnen bedienen. Er wordt een discussie gevoerd over klimaatadaptatie en dat komt omdat er andere overheden zijn die gewend zijn om op hun handen te zitten als er iets verandert, die zijn niet gewend om op langere termijn te denken, en kijken dan voor de oplossing naar de lange termijn denker bij uitstek, het waterschap. Het is heel goed dat ze naar ons kijken om te vragen wat wij willen, dat zouden ze vaker moeten doen en moeten luisteren als het gaat om ruimtelijke ordeningsvraagstukken, want in de historie van de waterschappen in de afgelopen dertig jaar hebben wij heel vaak geanticipeerd naar gemeenten over ruimtelijke ordeningsvraagstukken en wat doen de gemeenten daarmee? Niet altijd wat verstandig is. Het is hartstikke goed om bij klimaatadaptatie naar het waterschap te kijken voor de wijze suggesties, maar tegelijkertijd zijn lagere en andere overheden geneigd naar ons te kijken voor geld en dan kijk ik op een andere manier daarnaar. Natuurlijk zal klimaatverandering leiden tot hogere waterschapslasten, want de taken waar het waterschap voor staat, daar gaan we mee om en daar heffen we voor, maar als ze naar ons kijken om de portemonnee te vullen die ze allang zelf hadden moeten vullen en allang andere maatregelen hadden moeten nemen zoals bij gemeenten, dan zeggen wij, onze denkkraft is gratis maar als het over de inzet van geld gaat, dan kijken wij echt naar anderen, ook in het besef dat het geld altijd bij burgers en bedrijven vandaan komt. Wie het ook betaalt, de provincie, het Rijk, Europa of het waterschap, altijd komen de pecunia van de burgers en bedrijven. Natuurlijk denkt het waterschap mee, want wij willen dat ook andere overheden effectief worden, dat zij zich realiseren dat zij op langere termijn moeten denken, maar als het over geld gaat, dan zeggen wij, kijk niet naar ons omdat wij het allemaal zo goed weten, kijk niet naar ons met de intentie van geld maar gebruik onze kennis en begin nou eens om effectief om te gaan met ruimtelijke ordening. Dat is een taak die ligt al heel lang bij andere overheden. Daar wordt steeds meer vrijheid geschapen en leer de gemeenteraadsleden goed om te gaan met die vrijheid, want wij doen dat al heel lang.

De heer Schouwenaars: Voorzitter. De veranderingen van klimaat manifesteren zich in hoge mate rond het thema water. Temperatuurstijging leidt tot het smelten van de ijskap met als gevolg stijging van de zeespiegel. Water vanaf de zee. Maar ook hittestress in de bebouwde omgeving. Groen en water in de stad kan een deel zijn van het antwoord. De KNMI-berekeningen geven aan dat wij rekening moeten houden met perioden van droogte. Water vasthouden, berging is dan het devies. Een fikse risico voor de waterkwaliteit. Ook moeten wij rekening houden met intensieve neerslag, piekbuien heten dat. Wateroverlast kan dan een gevolg zijn. Accepteren of voorkomen is dan de vervolgvraag. Klimaatverandering en water zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Hebt u het nog op het netvlies? Waterspiegel, waterveiligheid, droogte, waterkwaliteit, piekbuien, waterkwantiteit. Ik heb nog niks nieuws verteld. Gewoon waterveiligheid, waterkwaliteit en waterkwantiteit, voldoende gezond water. Hoezo doorgroeien van waterschap naar klimaatschap? Dat is geen keuze, dat zijn wij al. Niet de vraag of, maar de vraag hoe is aan de orde. Het antwoord is naar onze mening tweeledig: afzwakken van de klimaatontwikkeling – klimaatmitigatie met een mooi woord – is een maatschappelijke opgave waar wij onze rol moeten spelen als een van de overheden die het voortouw neemt en het goede voorbeeld geeft als het gaat om inspanningen om de productie van broeikasgassen terug te dringen. Een prominente rol weliswaar, maar die rechtvaardigt de titel klimaatschap absoluut niet. De vraag is hoe wij die in het kader van klimaatadaptatie verder vorm gaan geven. Het gaat erom dat wij de ons toegewezen taken en verantwoordelijkheden met een ander accent vorm gaan geven. Niet alleen een overheid die als uitvoeringsorganisatie van de medebewind aan ons opgedragen taken uitvoert, dat is op de winkel passen en dat past ons niet. Juist ja, stroomversnelling, niet alleen in de uitvoering. De waterautoriteit die op basis van haar positie in het regionale netwerk de regierol op zich neemt om als functionele en daarmee versterkende en verbindende overheid West-Brabant rijp te maken voor aanpassingen aan de klimaatverandering. Niet uitsluitend vertrekken vanuit de bekende taken, maar vertrekken vanuit de maatschappelijke opgave van een taakgerichte naar een opgavegerichte organisatie, van buiten naar binnen, agenda ophalen in ons verzorgingsgebied, zelf doen wat wij moeten doen maar dat niet alleen. Besluiten nemen, kaders benoemen voor de taken waar wij primair verantwoordelijk voor zijn gesteld. Anderen versterken en faciliteren in hun activiteiten die passen in een gezamenlijk geformuleerde opgave. Niet loslaten dus maar anders vasthouden, regie is zeker niet vrijblijvend. Klimaatstroom Zuid is een vehikel om daar invulling aan te geven. Het Manifest van de tien uitgangspunten is een prima richtsnoer voor ons handelen. De klimaatop een uitstekende aftrap. En nu doorpakken, doorgroeien naar klimaatschap is niet aan de orde. Wij zijn het al, zei ik. Het gaat erom er verder vorm aan te geven. Dat kost tijd en energie en die keuze moeten wij maken. Het is niet eens een vrije keuze. Het wordt de legitimatie van het

voortbestaan van het waterschap als wateroverheid. Niet alles vandaag, maar als een lijn de koers naar de toekomst. Dus is een kwart miljoen (€ 250.000) ruimte maken een begin, maar ook maar slechts het begin.

De voorzitter: Nu kunnen andere leden reageren op deze twee pitches als ze dat op prijs stellen.

Mevrouw Korst: Voorzitter, na beiden aangehoord te hebben, beiden hebben de pitches goed verwoord. Het duurde even voordat ik doorhad dat jullie eigenlijk op dezelfde lijn zitten en ik mocht vaststellen dat het debat niet hoog zal oplopen want ook wij zitten op dezelfde lijn. Wij hadden toen het onderwerp tevoorschijn kwam, ook het idee of een klimaatschap wel een eerlijke vraag is want iedereen moet zijn steentje bijdragen om de klimaatdoelen te halen. Kijk maar naar de klimaatwet, het wordt ons opgelegd, dus iedereen past die naam of niemand. Die naam is niet exclusief. Wij als waterschap onderscheiden ons door de core business, water met onze kerntaken, daar zijn wij heel erg goed in. Wij hebben ook onze taak voor het klimaat en dat is voor ons vooral in relatie tot het waterbeheer. In de samenwerking met de gemeenten en provincie past onze rol van een sterke en verbindende overheid, dat is ook wat het dagelijks bestuur aangeeft, dat is meer dan alleen maar adviseur zijn. Dat heb ik bij jullie beiden gehoord, niet alleen adviseur van water maar samen met de andere overheden moeten wij aan de slag en samen een programma-aanpak maken en de accresgelden van het Rijk moeten voor een gezamenlijke klimaatopgave benut worden.

De heer Mureau: Voorzitter. Ik wil graag even inhaken om te kijken of we een beetje vuurwerk kunnen krijgen, want dat was de bedoeling van vanavond. Ik heb goed geluisterd naar beide pitches en het kost inderdaad moeite, de eensgezindheid is groot en dat is prettig, maar er zitten toch wel verschillen in. Ik wil de heer Schouwenaars vragen of hij vindt dat met alle ambities die hij uitspreekt, het ook rechtvaardig is dat de tarieven misschien wel fors stijgen ten gevolge daarvan.

De heer Schouwenaars: Of de burger het nou via de rechterkant of via de linkerkant betaalt, de burger gaat het betalen, laten wij daarvan uitgaan. Dus of nou de waterschapstarieven gaan stijgen of dat de vennootschapsbelasting gaat stijgen of dat de dividendbelasting niet afgeschaft wordt, het gaat erom dat wij miljarden bij elkaar weten te sprokkelen en dan komen wij als waterschap in een lastige discussie, omdat wij in het kader van de discussie over het CAB nog een lange weg te gaan hebben om op een lijn te komen over hoe het belastingstelsel van de waterschappen er in de toekomst uit zou moeten komen te zien. Daarnaast zijn er een aantal taken en heeft het niet zozeer te maken met taken erbij doen, maar veel meer taken op een andere manier aanvliegen. Dat wil niet per se zeggen dat het veel meer geld hoeft te kosten, maar veel meer niet vertrekken vanuit de gedachte vanuit projecten die puur op onze expertise en eigen opgave georiënteerd zijn, maar een traject waar wij al nadrukkelijk mee bezig zijn, nog versterken door veel meer dan nu de agenda voor de wateropgave voor de toekomst op te halen in de omgeving en met onze omgeving daar handen en voeten aan te geven. De actieve rol richting gemeenten, een versterkende rol richting gemeenten. Zoals de heer Van der Kallen zegt, op het gebied van ruimtelijke ordening zal er een hoop moeten gebeuren. Daar zullen wij die positie moeten bemachtigen en verdienen om daarin zonder dat wij alleen maar op wettelijke gronden bezig zijn, juist op basis van expertise en onze knowhow de regionale overheden kunnen overtuigen dat wij voor dezelfde kar staan en dat hoeft niet per se meer geld te kosten. Daarnaast is het natuurlijk ook een verdelingsvraagstuk.

De heer Van der Kallen: Voorzitter, voor mij valt iets te vaak het woord 'taak' en waarom? Wij hebben kerntaken, maar gemeenten zijn taakgericht en het waterschap is veel meer productgericht en dat is nou net het pijnpunt. Als gemeenten vasthouden aan hun taak, ruimtelijke ordening, en het waterschap wil vasthouden en kijken naar, wat levert het nou eigenlijk op, wij leveren productkennis en die wordt door de gemeenten veel te weinig gebruikt. De discussie is, wie neemt nou de regie. Wij zijn de waterautoriteit in kennis, maar in de praktijk zijn het de gemeenten die de muziek bepalen, want zij hebben de ruimtelijke ordeningsrechten en bevoegdheden en niet wij. Het is eerder aan gemeenten en provincie om eens te erkennen dat het daarin schort. Pas dan is er werkelijk een goede reden om op een goede manier samen te werken, want dan kunnen wij op een betere manier gaan samenwerken. Nu leidt de wens tot samenwerking bij het waterschap heel vaak tot het roepen in de woestijn en het frustratie opwekkende dat je goede adviezen hebt gegeven en het uiteindelijk niet leidt tot het gewenste resultaat omdat gemeenten eerder denken aan de grondexploitatie dan aan een lange termijnbeeld van waterberging, want dat vergt lange termijnbeelden. Dat zal eerst moeten veranderen want als je goed wilt samenwerken, moet je om te beginnen beter dezelfde taal gaan spreken en gemeenten spreken te vaak een andere taal dan wij.

Mevrouw Korst: Voorzitter. Wij zijn toch niet zo eensgezind dan ik eerst dacht. Ik hoor de heer Schouwenaars bijdraaien. Volgens mij had je het er bij de pitch over om zelf een bijdrage te leveren voor het advieschap dat wij inbrengen en dat moet niet kunnen. Er is een gezamenlijke opgave voor provincie en gemeenten en het Rijk heeft daar wat voor over en het geld moet in een gezamenlijke aanpak gestopt worden voor waterschap, provincie en gemeenten.

De heer Schouwenaars: Voorzitter, vandaar dat ik ook het woord 'opgave' heb gebruikt en niet het woord 'taak' of 'product'. Het gaat juist om het formuleren van de maatschappelijke opgave en daar staan wij als overheden en andere partijen gezamenlijk voor en niet alleen als overheden.

Mevrouw Korst: Maar wij hebben onze kerntaken. U hebt in uw pitch gezegd, wij moeten van een taakgerichte naar een opgavegericht waterschap, maar bedoelt u daarmee dat wij als waterschap toch naar een klimaatschap moeten? Ik begrijp dat niet helemaal.

De heer Schouwenaars: Het is een discussie die wij tot nu toe vaker voerden en die wij steeds beter in de grip gaan krijgen, dat wij minder op basis van onze eigen agenda met zaken bezig zijn maar dat op basis van niet alleen taken en producten en onze eigen agenda, maar juist de maatschappelijke opgave de agenda voor de toekomst in onze omgeving op gaan halen. En dan die krachten gezamenlijk bundelen.

Mevrouw Bonthuis: Wij hebben goed naar de pitches geluisterd en vinden ze beiden een interessante bijdrage hebben die in elkaars verlengde liggen. Het gaat waarschijnlijk om de vraag: wij zijn al een klimaatschap maar wat betekent dat? Wij zijn het misschien al duizend jaar, maar tegelijkertijd ontstaat het gevoel dat het nu intensiever wordt wat er op ons afkomt, zowel qua droogte als qua waterhoeveelheden en niet te vergeten en die heb ik nog niet gehoord, het energielandschap dat in ontwikkeling is. De vraag van onze samenleving naar andere vormen van opwekking van duurzame energie vraagt een enorm ruimtebeslag en dan kan het wel zijn dat dat bij de provinciale of gemeentelijke overheid ligt voornamelijk, maar het gaat zeker over hoe wij die ruimte met elkaar gebruiken. Ik zie dat er een intensiever beroep wordt gedaan op het klimaatschap. Wij zien dat als een dankbare uitdaging want daarmee kom je als waterschap centraler in de opgave van de samenleving te staan en ik denk dat wij dat allemaal het waterschap waard vinden en dat wij dat vinden passen. Wij juichen dat in ieder geval toe. Dat is het goede van deze stroomversnelling.

De heer Kocx: Voorzitter. Ik wil inhaken op twee dingen. Het waterschap is een klimaatschap, dat zeggen de twee pitches ook en in de kern zijn wij dat al heel lang, ja, maar wij zijn een functionele democratie, wij zijn een functioneel waterschap en water staat bij ons op de eerste plaats. Wij moeten aan de term waterschap blijven hechten. Laten wij er eerst maar eens voor zorgen dat burgers en bedrijven weten wat wij als waterschap precies betekenen. Wij hebben nu heel veel media-aandacht met de droogte en wat schetst mijn verbazing de afgelopen week, dat zelfs gerenommeerde media nog steeds denken dat het waterschap ook voor het water uit de kraan zorgt. Zolang Nederland nog niet precies weet wat het waterschap inhoudt, laten wij ons daar dan druk over maken voordat wij gaan bedenken, vinden wij nou dat wij onszelf ook als klimaatschap zouden moeten gaan presenteren. Laten wij zeggen, wij zijn een waterschap en daarom denken wij al honderden jaren mee met het klimaat. Dat is vanzelfsprekend. Het andere dat mij erg opviel in het verhaal van de heer Schouwenaars, die had het over de tarieven, dat werd door de heer Mureau ingebracht om vuurwerk te genereren en het was ook een beetje vuurwerk. Ik vond de reactie van de PvdA eigenlijk heel vreemd, dat het niet uitmaakt hoe de burgers en bedrijven uiteindelijk betalen, maar ik denk dat dat heel veel uitmaakt. In het huidige bestuursakkoord houden wij de tarieven zo laag mogelijk want wij moeten het kunnen verklaren naar onze burgers en bedrijven, maar het zou heel vreemd zijn als je zegt, wij gaan extra kosten bij het waterschap weleggen, watersysteemheffing, wat betekent dat het helemaal niet progressief is, want het stijgt voor alle burgers evenveel, terwijl als het uit Rijksmiddelen komt dan zal er veel meer progressief geheven worden. Dus het zou heel vreemd zijn om dat in het watersysteem te laten neerdalen waarbij ook nog de kans is dat de kwijtschelding et cetera ook nog op gaat lopen. Dat lijkt mij geen goede keuze.

Mevrouw Raedts: Dat is een ander aspect van klimaat. Het waterschap houdt zich met water bezig maar het wateraspect zal breder worden. Het is niet alleen meer de veiligheid, dus tegen wateroverlast of overstromingen, het is niet alleen waterkwantiteit maar het gaat ook over circulaire economie, over wat kunnen wij met afvalwater allemaal doen. Daar is het waterschap al mee bezig, dus zo heel nieuw is het allemaal niet. Dat wordt een belangrijk aspect van een waterschap of klimaatschap. Wat kunnen wij doen om grondstoffen of afvalproducten te recirculeren en daar weer grondstoffen van te maken? Wat kun je met afvalstoffen nog meer doen dan alleen zuiveren en lozen. De taken van een waterschap worden volgens mij breder, dus er komt een stuk preventie en advisering bij. Advisering van andere overheden zal zich ontwikkelen tot intensieve samenwerking. Dan komt op de loer te liggen, wat ben je dan nog als waterschap als je zoveel samenwerkt met andere overheden, kun je dan niet beter samengaan? Daar ben ik geen voorstander van want als je echt samengaat, dan verlies je de focus op water. Een waterschap dat zich focust op water maar intensief samen optrekt. Dan ben ik het met de heer Schouwenaars eens, dan ben je opgavegericht bezig, dat vind ik een hele goede term voor de toekomst.

De heer Taks: Ik hoorde met genoeg de heer Kocx zojuist stelling nemen tegen de PvdA in de discussie over de tarieven. Wij vinden elkaar daarin, overigens niet op het punt van de kwijtschelding, daar verschillen wij heel erg van mening maar dat is voor de discussie volgend jaar. Ik vind het een beetje een semantische discussie worden, klimaatschap of waterschap. Ik denk dat het om de natuurlijke taken van het waterschap

gaat, de gevolgen van het klimaat raken de traditionele waterschapstaken. Het gaat erom dat het beleid niet alleen meer door het waterschap wordt gemaakt, zelfs alleen niet, het gaat om de gemeenten. Zolang je de gemeenten niet meekrijgt, vallen er grote gaten. Ik verbaas mij er een beetje over dat er nu zoveel geklaagd wordt over de passieve houding van gemeentebesturen, waar zoveel gemeenteraadsleden zitting hebben in het bestuur van het waterschap. Ik denk dat gemeenten een pleidooi moeten houden om meer aandacht te geven aan de klimaatadaptatie, dat stedelijk waterbeheer een zaak is van de gemeentelijke overheid, die moet dat betalen. Die wachten vaak op het waterschap in de hoop dat de geldbuidel gehanteerd wordt, maar dat is niet zo. Gemeenten moeten het een veel hogere prioriteit geven, en wij hopen dat de meeste gemeenten dat gaan doen. Breda heeft daarin het voortouw genomen, en of het in de praktijk allemaal voldoende gestalte krijgt, is even afwachten, maar daar ligt de kern van het probleem.

De heer Sneeep: Voorzitter. Hier wil ik graag op aansluiten want het klimaat raakt aan de kern van het waterschap, dus uit dien hoofde is het heel gewenst dat het waterschap de discussie over het klimaat proactief voert en voedt met alle belanghebbenden. Klimaat is primair een politiek issue waar via wetgeving op gestuurd kan worden wat betreft gewenst gedrag van burgers en bedrijven. Wij hebben gisteravond op het nieuws de vijf klimaattafels gezien, dat loopt via de politiek. De wetgevende instanties op provinciaal, gemeentelijk, nationaal, Europees en internationaal niveau staan hiervoor aan de lat. Discussies over klimaat zouden bij voorkeur via gebundelde eensluidende standpunten van de waterschappen, provinciaal, nationaal gevoerd dienen te worden om ze meer kracht bij te zetten, bijvoorbeeld via de Unie van Waterschappen. Via de gereguleerde overlegstructuren, die hebben wij gewoon al, dienen de klimaatdiscussies actief te worden geagendeerd om ze top of mind te houden en zonder extra budgetten in te vlechten en mee te nemen in de normale uitoefening van onze wettelijke kerntaken. De primaire taak van het waterschap als functionele overheid en dat zei de heer Kocx ook al, is en blijft waterbeheer. Wij spreken van waterschap en niet van klimaatschap, ondanks de evident sterke raakvlakken tussen klimaat en waterbeheer. Immers, er zijn ook sterke raakvlakken met natuur, milieu, landbouw en dan spreken wij ook niet van natuur- milieu- of landbouwschap.

Mevrouw Korst: Als ik het zo hoor, er wordt hier veel gezegd, maar wij kunnen als waterschap het signaal afgeven dat wij geen klimaatschap zijn maar ons daar wel mee bezighouden met de kerntaken. Het is een uitgelezen moment om dat te communiceren als waterschappen, dat deze discussies gevoerd worden en dat er een communicatiemoment is naar de burgers toe, hier wordt over gesproken, zo stelt het waterschap zich op en zo gaan wij verder. Voor onze bekendheid is het een goed moment om de naamsbekendheid wat naar boven te halen.

De heer Verhulst: Voorzitter, ik onderschrijf graag de woorden van voorgaande sprekers dat wij al eeuwenlang met onze kerntaak water bezig zijn en de naam waterschap al eeuwenlang gebruiken. Een naamsverandering naar klimaatschap roept een risico op, want je roept verwachtingen op die je lang niet altijd kunt waarmaken. Wij zijn een autoriteit op ons vakgebied en dat moeten wij heel erg koesteren. De kerntaken kunnen wij ook in deze traditionele benaming blijven doen en de kennis die wij hebben, kunnen wij goed aanwenden in het hele klimaatverhaal, maar ik pleit voor behoud van de naam waterschap, onze kennis uitdragen maar ook kritisch zijn op de kosten en niet zo maar onbezorgd alle kanten op uitgeven, want het moet eerst verdiend worden voordat het kan worden uitgegeven. Ten minste dat is bij ons thuis wel het geval en ik denk dat het bij anderen ook zo is. Dat geldt hier ook.

De heer Van der Kallen: Er is veel focus van twee fracties en misschien ook van een derde fractie op tarieven en op zich is geld hartstikke belangrijk, maar nog veel belangrijker is dat wij onze taken, onze producten goed leveren, want geld vragen voor iets wat niet goed geleverd is, is een verkeerde zaak, maar geld vragen voor een product dat goed geleverd wordt met het verhaal erbij dat het helaas door veranderende omstandigheden meer is, denk ik dat de focus echt moet zijn. Het moet eerst gaan om de kwaliteit van de producten die wij leveren en natuurlijk kost dat helaas geld en dat moeten wij durven te verdedigen. De nuloptie moet zijn, wij doen ons werk goed en wij voldoen aan de normen die wij hebben afgesproken. Eensluidend is prachtig als het kan, maar het Waterschap Brabantse Delta is echt volstrekt anders dan Scheldestromen of De Dommel, wij hebben ons eigen profiel. Als ik ons vergelijk met waterschappen in het veenweidegebied in Holland, dat is volstrekt anders. In onze taakopvatting en uitstraling moeten wij helder zijn dat wij uniek zijn door onze geografische ligging, door onze geschiedenis die voortkomt uit de geografische ligging en die bepaalt hoe wij omgaan met water en alles wat daarbij hoort. Circulaire economie doet het waterschap al heel lang en dat geldt ook voor de energietransitie waaraan wij deelnemen, net zo goed als dat wij degenen waren die de watermolens bouwden en de industriëlen die van de energie gebruik maakten en die watermolens bouwden om water uit te slaan. Wij hebben altijd gekeken naar onze omgeving om optimaal gebruik te maken van onze energie, net zo goed als wij kijken naar vrij verval, uitwaterende sluizen en inwaterende sluizen als dat mogelijk is.

De voorzitter: Ik wil tot een afronding komen. Ik constateer dat de twee pitches in elkaars verlengde liggen, ik constateer dat het niet gaat om semantiek, een naambordje of naamswijziging, daar gaan wij ons geld niet

aan uitgeven. Ik constateer wel dat bij het tijdsbeeld en vooral bij de urgentie hoort dat wij intensiever gaan samenwerken met medeoverheden. Wat dat betreft hebben wij ook daar eerdere momenten gehad. Ik noem even de commissie Veerman waar het Deltaprogramma uit ontstaan is. Ik zie het bestuursakkoord Water waar de samenwerking op het terrein van de afvalwaterketen is ontstaan. Volgens mij hebben wij nu weer zo'n momentum. Ik wil erop wijzen dat toen gisteren het Klimaatakkoord door de heer Nijpels werd aangeboden, ook aan de Unie van Waterschappen wordt aangeboden als een van de medeoverheden. Het tijdsbeeld van de komende jaren is dat wij met een nieuwe intensiteit samenwerken met andere overheden en maatschappelijke partners, landbouw en natuurorganisaties met de steden en dorpen en in dat tijdsbeeld staan wij. Het valt mij op dat er juist bij de andere overheden een enorme intensiteit is om met het waterschap te willen samenwerken. Daar zijn voorbeelden van, vorige week was hier een ontmoeting met de heer Verroen, de burgemeesters van Tilburg en van Loon op Zand kwamen hier deze week langs. Er zijn grote en kleine gemeenten die allemaal inzien dat het tijdsbeeld van nu, dat wij onze samenwerking opnieuw moeten doordenken en krachtig moeten maken. Ik wil aan de heer Wijnen zeggen dat die mensen niet om geld hebben gevraagd, maar zij zien allemaal dat er de komende jaren een enorme opgave ligt. Ik heb lang genoeg voor gemeenten gewerkt dat het accres van de gemeenten de komende jaren toeneemt en dat wij kennis hebben die wij kunnen inzetten maar dat gemeenten hun eigen verantwoordelijkheid moeten nemen. Dus geen nieuw naambordje, maar wel een beweging dat de klassieke taken van het waterschap die formeel zijn toebedeeld, allemaal vallen onder de noemer van klimaatverandering en daarmee hebben wij de komende jaren meer dan ooit bestaansrecht als waterschap. Het tweede onderwerp voor de pitch zijn de toenemende risico's op wateroverlast en de interactie tussen stedelijk en landelijk gebied. De heer Knook en mevrouw Van den Berg houden een pitch.

De heer Knook: Voorzitter. De agrarische sector is zich als geen ander bewust dat het klimaat aan het veranderen is en dat wij samen moeten gaan werken aan klimaatadaptatie. Eind april zijn gewassen verloren gegaan door extreme buien. Nadat ze waren overgeplant en opnieuw gezaaid, zijn ze in sommige gebieden eind mei alsnog verloren gegaan of weer geteisterd door extreme buien. Op dit moment is het droog en warm en wordt alles in het werk gesteld om de gewassen in leven te houden. De grond is een spons die enorme hoeveelheden water kan bergen, alleen de buien worden steeds extremer en door het mestbeleid mogen wij minder organische stof aanvoeren, waardoor de spons zijn werk minder goed kan doen. Er worden steeds meer maatregelen genomen om de gevolgen van extreme buien versneld op te lossen of versneld afvoeren van het water van de percelen om schade te voorkomen. Een goede samenwerking tussen waterschap en de agrarische sector is dan van belang om problemen te voorkomen. Het waterschap moet dan gemakkelijk bereikbaar zijn met korte lijnen. Wij moeten niet alles vanuit Breda willen regelen, want hiermee verlies je draagvlak. Het draagvlak van de agrarische sector wordt toch al op de proef gesteld door de jaarlijkse verhoging van de lasten met meer dan gemiddeld en doordat de gronden ondergewaardeerd worden bij het realiseren van doelen van het waterschap. Bij het betalen van een marktconforme prijs door het waterschap hebben wij geen grondbank nodig om doelen te realiseren. Een grondbank is een kapitaalintensieve oplossing om doelen van het waterschap te kunnen realiseren. Het stedelijk gebied heeft ook te maken met extreme buien, de rioleringen zijn hierop niet berekend waardoor het water op de straten blijven staan en de riooloverstorten in werking treden met alle gevolgen van dien voor de waterkwaliteit in het buitengebied. Een oplossing kan zijn het afkoppelen van het hemelwater van het rioolstelsel, alleen, is ons watersysteem daar wel op ingericht? Het zo maar accepteren van wateroverlast in kapitaalarme gebieden om overlast in kapitaalintensieve gebieden te voorkomen is onaanvaardbaar. Het buitengebied wordt wel gezien als een kapitaalextensief gebied, maar het grootste deel van de gebruikers is wel afhankelijk van de landbouwgrond om een inkomen te genereren en het dan zo maar onder water zetten en het verloren laten gaan van de oogst, is de vraag of wij dat moeten wensen. Dit kan wel, maar dan zal het waterschap moeten zorgen voor een goede schaderegeling. Een oplossing kan zijn een aanpassing van het watersysteem door het aanleggen van waterbergingen in het stedelijk gebied of in het buitengebied. Ook moet het waterschap eerder betrokken worden bij de ontwikkelingen van het stedelijk gebied, zodat op deze wijze een betere inpassing in het watersysteem mogelijk is. De waterbergingen kunnen meerdere doelen dienen, niet alleen het opvangen van extremen maar nu ook zorgen voor waterberging, zodat in droge perioden extra water in de gebieden aanwezig is. Ook kunnen ze gebruikt worden om een bijdrage te leveren aan natuurdoelen.

Mevrouw Van den Berg: Voorzitter. Veel is al gezegd over dit punt. Er wordt hier een schijnbare tegenstelling gecreëerd tussen stedelijk en landelijk gebied alsof het stedelijk gebied de veroorzaker is van problemen door extreme buien of extreme droogte. Dat hoor ik een beetje uit het verhaal van ongebouwd naar voren komen. Het is jammer dat wij die tegenstellingen verder proberen te polariseren, want het gaat juist om samen naar de problemen te kijken en een oplossing te zoeken waar het stedelijk en het landelijk gebied bij gebaat zijn. In deze periode waarin wij echt merken dat het klimaat structureel verandert, dat het niet meer is van een keer in de tien jaar maar bijna ieder jaar extreme droogte of extreme wateroverlast plaatsvindt, moeten wij kijken wat wij samen kunnen doen. Ik hoor hier meer, het stedelijk gebied moet alles verbeteren en het landelijk gebied niet. Er liggen voor mijn fractie drie opgaven, ook in het landelijk gebied moet je meer water vasthouden voor de langere periode. Daar kun je op een andere manier omgaan door het sneller

afvoeren als het echt extreem nat weer is en dan kun je ook oplossingen zoeken voor extreme droogte. Dat is ook een opgave die in het landelijk gebied bij de agrariërs ligt. Als wij over landschap gaan praten in termen van kapitaalintensief en kapitaalexstensief, dat waardevol is voor stad en land, dan denk ik dat je meer polariseert dan dat je mensen bij elkaar brengt. Die opgaven in het landelijk gebied heb je ook in het stedelijk gebied, ook daar moet je kijken naar een andere inrichting. Dat ligt enerzijds bij de gemeenten, de inrichting van de openbare ruimte en het openbaar gebied, maar ook bij de inwoners die verstenen in hun tuin, kunnen afkoppelen, op een andere manier kunnen omgaan met water en waterberging maar ook met droogte en hittestress in de stad. Als wij het gaan uitkristalliseren tegen elkaar, het gaan uitmelken tegenover het betalen van gronden en geld, dan komen wij niet verder. Wij moeten verbinden en kijken waar de oplossing ligt en die ligt in het landelijk gebied bij de agrariërs, in het stedelijk gebied bij de gemeente maar ook bij inwoners.

De heer Van der Kallen: Voorzitter, er is simpelweg een tegenstelling stedelijk gebied en agrarisch gebied. Die was er niet in de Middeleeuwen. Toen was stedelijk gebied een welkome bron van bemesting om de agrarische productie op te voeren. Toen was er over en weer begrip, want dezelfde agrariër verkocht in de stad zijn producten en tegenwoordig is het zo, we gooien het water over de schutting. Je hoeft maar op het Entrada gebouw in Tilburg te gaan staan en naar beneden te kijken, dat is een relatief modern bedrijfsgebied en wat zie je? Daken, zink, asfalt, bestrating. Het is niet alleen een hittewoestijn maar ook een droogtewoestijn en als er water valt, is het een bron van overlast naar het buitengebied. Stedelijke raadsleden hebben niet geleerd na te denken over de effecten van hun beleid op het buitengebied. De rioleringen zijn niet geschikt te maken voor een extreme bui, dat zijn de feiten. Dat beseft zelfs dit raadslid en tegelijkertijd algemeen bestuurslid van deze vergadering, maar wordt erover nagedacht en is er de afgelopen twintig, dertig jaar bij de stedelijke uitleg nagedacht? Ik ben ooit algemeen bestuurslid geweest bij Alm en Biesbosch en de gemeente Werkendam wenste een nieuwe wijk te ontwikkelen. Wat zei het waterschap? Moet je niet doen, dat is op het laagste punt van de polder. Effect: nieuwe wijk, effect: twee keer gaat de dijk kopje onder, twintig, dertig centimeter en wie krijgt de schuld? Het Waterschap Rivierenland, ondertussen opgeschaald van Alm en Biesbosch, want die had het niet goed gedaan. Maar kijkt de stedeling naar zijn eigen beleid en naar de adviezen die hij heeft gekregen? En als je dan kijkt hoe de wijk is aangelegd, zijn er voldoende waterbergingen? Nee, want dat is dure niet uitgeefbare grond. Waterschappen moeten gemeenten wijzen op hun belangen, maar ook Rijk en provincie erop wijzen dat onze adviezen niet meer vrijblijvend zijn want dan kun je tot een goede samenwerking komen.

De heer Knook: Ik wil even reageren op de pitch van mevrouw Van den Berg. Ik denk dat wij elkaar niet goed begrepen hebben, want ik heb niet aangegeven dat het stedelijk gebied het probleem is van de wateroverlast in het landelijk gebied, maar dat het stedelijk gebied dezelfde problemen heeft als het landelijk gebied en dat ze bij extreme buien ook met wateroverlast te maken hebben. In het stedelijk gebied kan eventueel naar een oplossing gezocht worden of dat er anders in het landelijk gebied extra waterberging gemaakt moet worden.

Mevrouw Korst: Voorzitter, ik wil hier ook op inhaken. Wat de heer Knook zegt, is ook zo. Het is niet zo dat er een tegenstelling is, maar dat er bij een oplossing gekeken wordt of dat het water vanuit stedelijk gebied bij grote buien naar kapitaalarme gebieden moet lopen. Die vraag ligt voor ons. Het is geen aanzet tot polarisatie maar er moet een oplossing gevonden worden. Wij vinden het niet vanzelfsprekend dat Gods water over Gods akker moet lopen. Wij zitten nu in een hele andere tijd, wij kunnen het ons nu niet voorstellen, maar wij weten dat er een stresstest aankomt waardoor iedereen in stedelijk en landelijk gebied inzicht krijgt in de kwetsbaarheid van hun omgeving bij wateroverlast. Die stresstest moet ons straks helpen om de juiste maatregelen te kunnen nemen bij bedrijven, in stedelijk en in landelijk gebied. Die komt er voor iedereen. Wij krijgen straks inzicht in de kwetsbaarheid, maar gemeenten en waterschappen moeten de stresstest duidelijk communiceren met hun inwoners. In stedelijk gebied moeten bij wateroverlast maatregelen genomen worden, want dat is de aanzet tot het debat. Alles moet ingezet worden voor voldoende wateropvang, oude en nieuwe wijken moeten zoveel mogelijk ontsteend worden, niet meer bouwen in kwetsbare gebieden, eventueel regenwater afkoppelen van het riool, alles moet op orde zijn, maar ook het onderhoud van de watersystemen moet niet tachtig procent (80%) maar honderd procent (100%) op orde zijn. Die maatregelen horen bij iedereen thuis. In het buitengebied is het op dit moment zo dat er bij boeren en terreinbeheerders veelal voldoende gebiedskennis aanwezig moet zijn om te weten waar de knelpunten zitten. Die gebiedskennis moeten wij ook inzetten. Het waterschap moet ervoor zorgen dat er voldoende gebiedsmedewerkers in het veld zijn. Wij vinden dat de ruimte die er is om zogenaamde kapitaalarme gronden in te zetten om water naartoe te laten lopen, geen vrijbrief mag zijn voor gemeenten om zich niet te houden aan hun zorgplicht. Wanneer dat wel zo zou moeten zijn, dan moet je in de toekomst kijken of de lasten moeten stijgen of dat de groenblauwe diensten ingezet kunnen worden. Ik hoop dat het u duidelijkheid heeft verschaft dat er geen polarisatie is maar dat wij juist met zijn allen moeten kijken naar de kwetsbaarheid van ons stelsel.

De heer Schouwenaars: Wij moeten de zaak niet polariseren maar ook terug durven kijken. De heer Van der Kallen schetst zojuist een beeld van hoe onverantwoord op een aantal plekken met het stedelijk gebied is omgegaan met verharding en dat soort zaken. Als wij nu de klok veertig jaar terugdraaien en wij zouden opnieuw gaan herverkavelen in West-Brabant wetende dat de klimaatopgave van nu er was, zouden wij dat op dezelfde manier doen? De intensivering van de landbouw, de schaalvergroting die daar heeft plaatsgevonden, dat soort elementen moeten wij meenemen. Wij kennen ook goede voorbeelden, maar het is natuurlijk niet zo, er zijn een aantal ontwikkelingen geweest en daarin moeten wij met elkaar wat kentering in brengen.

Mevrouw Korst: Wilt u die ontwikkelingen terugdraaien?

De heer Schouwenaars: Waarom? Ik heb het niet over terugdraaien, maar anders insteken, want we kunnen de ruilverkaveling niet terugdraaien. Wij moeten wel nadenken wat doet de intensieve landbouw op dit moment met de sponswerking van ons gebied?

De heer Van der Kallen: Wat doen intensieve industrieterreinen met de sponswerking van ons gebied en intensieve woonwijken? Wij doen kennis op en die kennis kan alleen gebruikt worden en ik vind het aardig dat net Loon op Zand en Tilburg werden genoemd, want daar heb ik acht jaar geprobeerd een andere manier van denken te zaaien. Steenbergen bijvoorbeeld wordt niet genoemd, om een gemeente aan te geven die niet zozeer openstaat voor dat soort ontwikkelingen. Wij proberen met eenentwintig (21) gemeenten zaken te doen en bij raadsleden, wethouders en ambtenaren moeten wij tussen de oren krijgen dat sommige dingen anders moeten. Als ik op het Entrada gebouw in Tilburg sta en naar beneden kijk, dan zie ik hoe het echt niet moet in een tijd dat het ook al anders had gekund. De kennis was er, maar die wordt niet gebruikt. Zelfs als je combineert met sedumdaken dan vang je nog fijnstof op ook naast de snelweg, dan doe je wat aan hittestress en biodiversiteit. Het kan beter, alleen vaker wordt bij stedelijke uitleg alleen naar geld gekeken en niet naar de echte kwaliteit, en ook nog naar geld op korte termijn, want als gekeken wordt naar geld op lange termijn, dan zouden de leefbaarheid en daarmee de waterbeheersing stukken beter kunnen.

De voorzitter: Ik kijk even om tot een afronding te komen.

Mevrouw Raedts: Ik proef in de discussie een beetje wij-zij denken, dat is geen vruchtbare discussie want wij hebben allemaal te maken met intensieve regenbuien en lange perioden van droogte en een enorme waterhoos die opgevangen of tegengehouden moet worden. Ik wil eerder denken aan, hoe kunnen wij met de kennis van nu onverantwoorde maatregelen die getroffen zijn in de stad en het landelijke gebied, terugdraaien en meer toepassen op de huidige tijd? Ik heb in Wageningen cultuurtechniek gedaan en ik ben helemaal opgeleid om het water uit het landbouwgebied zo snel mogelijk af te voeren, dus wij moesten berekeningen maken van rechte sloten. Daar weet ik alles van, maar dat is niet meer de oplossing voor de huidige tijd. Er moet meer waterberging komen zowel in de stad als op het platteland op de plek waar de regen valt. Simpel gezegd, snap ik wel, maar hoe je het oplost is een tweede. Het hermeanderen van beken, EVZ's kunnen allemaal bijdragen op het platteland om tijdelijk water te bergen. Dat zijn dan ook zogenaamd weinig kapitaalintensieve gronden. Dat zou wel kunnen. Daarmee krijg je wel een ander aspect, het moet wel water van goede kwaliteit zijn en daar zit de link tussen kwantiteit en kwaliteit en dat moeten wij ook niet uit het oog verliezen.

De heer Van der Heijden: Wij komen terecht in dezelfde discussie als eerder, hoe anticipeert het waterschap op het klimaat? Het is bijna dezelfde discussie. Veertig jaar geleden werden industrieterreinen uit de grond gestampt en werd er niet gekeken naar water. Als ik nu kijk in mijn gebied naar de Borchwerf en het AMC centrum, wordt er nog niet heel veel gekeken naar water, want als ik kijk bij de Primark, daar staat een tonnetje dat het water moet opvangen van 17 ha, dat zit zo vol, dat duurt niet lang om het daarin te bergen. De samenwerking tussen gemeenten zeker bij het aanleggen van nieuwe industrieterreinen en woonwijken en in het landelijk gebied met nieuwe EVZ's en waterbergingen, wij zijn steeds bezig met het klimaat. Uiteindelijk moeten wij ons zo wapenen, niet alleen stedelijk, maar ook landelijk, dat wij het klimaat aan kunnen, want uiteindelijk komt het op veiligheid aan. Nu is het niet zo gek dat huizen helemaal onder water staan, maar er zijn mensen die dertig centimeter water in hun woning hebben, daar zou ik ook niet blij van worden. Dat er dertig centimeter op mijn landbouwgrond staat, daar word ik ook niet blij van, dus het is een probleem van ons allemaal. Het is hoe het waterschap met gemeenten anticipeert op de klimaatverandering oftewel het waterschapswerk om het in droge perioden leefbaar te houden maar in natte perioden ervoor te zorgen dat wij niet overstromen. De twee discussies lopen in elkaar over.

De voorzitter: Bijna een mooie samenvatting voor de voorzitter. De stelling was: de risico's van wateroverlast en de interactie tussen het stedelijk en het landelijk gebied. Wij constateren dat er een opgave ligt zowel in het stedelijk als landelijk gebied. De stedelijke opgave vergt te midden van een analyse die je met een stresstest kunt maken, om goed ruimtelijk beleid en een goede ruimtelijke inrichting. Voor het landelijk gebied ligt er een opgave voor de ontwikkeling van waterbergingen. Eigenlijk is alles te vangen

onder de noemer, hoe kunnen wij maximaal anticiperen op klimaatveranderingen? Wij komen wat dat betreft in een ander tijdsbeeld. Ik wil het voor het tweede onderwerp hierbij laten. Voor het derde halfuur zijn er vijf onderwerpen aangemeld: communicatie richting burgers en duurzame energie en onze rol door de fractie Water Natuurlijk, voortgang beek- en kreekherstel en andere natuurprojecten door de fractie Natuurterreinen, waterkwaliteit door fractie Natuurterreinen en baggeren door de CDA-fractie. Wij hebben vijf onderwerpen voor dertig minuten, dus het is beperkt.

Mevrouw Bonthuis: Voorzitter. Ik pak vooral het eerste thema communicatie en participatie, want over de andere onderwerpen hebben wij het al gehad. Dat sluit mooi aan bij de vorige punten, want als wij het hebben over, er moet veel verteld worden over wat er nodig is om ons gebied, zowel stedelijk als daarbuiten, helemaal adequaat te maken voor de klimaatverandering die nu plaatsvindt, dan moet je veel uitleggen. Ik heb de laatste tijd een paar lezingen over ons mooie waterschap mogen houden aan burgers, voornamelijk uit deze stad, dus veel verstedelijkt gebied. Dan hoor je steeds, wat hebben jullie veel leuke dingen te vertellen, wat weten wij weinig. Dat is enerzijds een compliment dat wij een thema hebben dat ertoe doet en anderzijds een oproep om de communicatie te intensiveren. Als ik terug hoor van de collega's over, wat weet de stedeling over hoe er ingericht moet worden of afgekoppeld, dan is dat nog steeds veel te weinig. In ons waterschap hoor ik vaak over communicatie richting inwoners, die krijg je niet bij elkaar. Dat kunnen wij alleen met de agrariërs in het buitengebied doen, omdat die wel een thema of belang hebben. Ik pleit er opnieuw nadrukkelijk voor dat wij de thema's zoeken, volgens mij worden ze op een presenteerblaadje aangereikt, en daarover gaan praten. Elke keer vertellen over, dit zou je kunnen doen, hier is het droog, dan kun je dat en dat doen. Die sloot ligt dichtbij, daardoor kun je afkoppelen enzovoorts. Dat soort verhalen vertellen en laten zien hoe mooi, gezond en veilig het wordt of blijft. Dat slaat aan. Het mooie aspect kun je daarin meteen meenemen, daarmee bedoel ik natuur en natuurontwikkeling, dat raakt direct. Dat kun je prima verpakken in de opgave die wij daar te realiseren hebben. Ik denk dat het voor het grijpen ligt, maar dat wij het wel moeten doen.

De voorzitter: Daarop aansluitend denk ik dat de opgave centraal staat en die opgaven zijn gigantisch, dus er zijn gigantisch veel kansen. Ik zie opkomen dat zeker na het Klimaatakkoord dat gisteren is gepresenteerd, veel gemeenten een klimaatdialoog organiseren. Dat zullen vaak initiatieven zijn van gemeenten waarbij opvalt, wij worden daar continue bij betrokken. Wij hoeven ons nergens binnen te vechten. Als je zegt, je moet exclusief je instituut promoten, men moet allemaal weten wat het waterschap is, dat vind ik een gekunstelde discussie. Maar bij natuurprojecten zit een enorm wij-gevoel, juist in die gebieden met mensen die daar wonen en leven. Wij gaan straks praten over toekomstdebatten die wij willen organiseren, die zijn ook breed en uitnodigend, daar liggen heel veel kansen en mogelijkheden om het verder uit te bouwen. De Klimaatop was ook maar een initiatief waar achthonderd (800) mensen op afkomen en dat was zelfs te beperkend voor een aantal mensen om nog naar binnen te komen, dat ongemak voel ik ook nog steeds. Mogen wij het hierbij laten? Ik zie het als een aansporing.

De heer Van der Kallen: Ik wil er toch even op reageren. Ik heb dezelfde ervaring, ik houd veel lezingen, ik vertel veel, maar het zijn altijd kleine groepen en die zijn altijd enthousiast. Als je je realiseert als je een lezing hebt gehouden op een school in Kruisland, dat is dan nota bene een klein dorp, dan heb je toch maar een beperkt aantal mensen bereikt. Het probleem is, je bereikt de mensen niet. Je bereikt slechts een kleine groep mensen en van die mensen krijg je dankbaarheid en leuke reacties, maar het grote geheel bereik je niet. De enkele keer dat je dat wel bereikt met een volle zaal met tachtig man, dan is iedereen boos. Dan werkt het wel.

Mevrouw Bonthuis: Een reactie daarop. Het sleutelwoord is belangengericht, je moet het koppelen aan het belang in het gebied. Dan kun je veel meer kwijt over het waterschap en dan slaat het aan. Wij zijn niet voor niets de functionele democratie en dat gaat over belangen. Dat kun je veel meer koppelen, dus wees daar creatief in. En daarnaast, dat soort lezingen is gewoon leuk.

De heer Verroen: Voorzitter, ik voel mij geënthousiasmeerd door wat mevrouw Bonthuis zegt en ik zie het als een oproep om op de juiste momenten naar voren te treden om bijvoorbeeld bij inspraakprocedures heel nadrukkelijk ons geluid te laten horen. Dank voor uw inbreng.

De voorzitter: Er liggen ook voorbeelden, ik denk even aan de herdenking van de watersnood van enige tijd geleden. Dan zijn wij als waterschap juist in dit tijdsbeeld heel attractief. Maar ik zie ook uit reacties die wij terugkrijgen over de zienswijze die wij de vorige keer over Waalwijk hebben ingediend, dan heb je in Waalwijk die gelegenheid. Het scherp kijken naar de momenten in de tijd, dan is er geen algemene bestuursbelangstelling maar wel specifiek op projecten en thema's gaan zitten. Dat past in de communicatiestrategie die wij hier twee maanden geleden hebben besproken.

Mevrouw Korst: Ik wil er even op aanhaken. Ik heb bij de pitch wateroverlast aangegeven dat de stresstest ook gecommuniceerd moet worden met de bewoners. Dat is juist zo'n moment, dat dat voor iedereen

duidelijk is. Stel je voor dat hier water zou binnenlopen, dat men weet wie er met zijn voeten onder water staan, dat kan heel duidelijk en op een goede manier gecommuniceerd worden. Dat is een mooi moment, maar wij wachten het af.

De voorzitter: Even terug naar de opmerking vanuit Steenberghe. Minister Schultz van Haegen heeft gezegd, alle gemeenten moeten een stresstest maken. Daar zijn wij actief bij betrokken en dat zijn kansen voor onze gebiedsportefeuillehouders en gebiedsmensen om daarnaar toe te gaan. Op zo'n avond heb je specifieke overlastsituaties in de gemeenten, dat is volgens mij een vorm om te laten zien, wat ben je nou, dus ook in de gemeenten waar wij graag naartoe willen gaan. Ik begrijp van mevrouw Bonthuis dat het tweede thema duurzame energie op dit moment niet volgt. Natuurterreinen heeft aandacht gevraagd voor voortgang beek- en kreekherstel en de relatie met andere natuurprojecten.

Mevrouw Raedts: Ik zal de twee thema's in een keer behandelen. Ik moet helaas regelmatig op deze thema's terugkomen. Het gaat allebei over voortgang van projecten en als ik het toespits op natuurprojecten, dan hebben wij vorig jaar in de kadernota gezien dat er nogal wat stagnatie is en code rood voor de groene projecten. Dit jaar is het iets beter, maar nog steeds is de voortgang niet zoals het oorspronkelijk gepland was. Wij hebben als waterschap een STUW (Samenwerkingsovereenkomst tot Uitvoering van Waterdoelen) maar de projecten daarin voor verdrogingsbestrijding stagneren enorm. In 2016 en 2017 is er niets gerealiseerd en in 2018 per 1 maart is er ook nog niets gerealiseerd. Alles zit in de plan- en ontwikkelfase. Ik heb er begrip voor dat het een tijd kan duren, maar nogmaals een oproep, als steeds gezegd wordt, het grondbeleid en de vacatures bij waterschappen zijn een van de belangrijke oorzaken van de stagnatie, daar moeten wij toch iets aan kunnen doen. Tegelijk een oproep, laat alsjeblieft geen STUW-geld liggen, want als wij zo doorgaan ook met andere waterschappen, dan laten wij een derde van het STUW-geld gewoon liggen en dat gaat terug naar de grote hoop.

De heer Verroen: Ik deel uw zorgen en wij doen daar ook iets aan. Wij gaan onder andere met de provincie in overleg en de gedeputeerde enthousiasmeert ons ook tot hetzelfde. Wij hebben ervoor gezorgd dat wij de organisatie wat meer optuigen, wij zijn actief bezig met grondpolitiek. Wij zijn ook bezig met in te richten dat niet de grond altijd in eigendom moet zijn, maar dat wij meewerken met grondeigenaren om te zorgen dat zij de gronden inrichten en in eigendom kunnen houden. Wij doen maximale effort om alle STUW-gelden te benutten, dus wees verzekerd van onze inzet.

Mevrouw Raedts: Soms heb ik het gevoel van, het duurt lang, bijvoorbeeld een discussie over grondbeleid dat toch heel belangrijk is, wordt alsmaar uitgesteld. Mij bekruipt weleens het gevoel, hoe serieus wordt het algemeen bestuur nou eigenlijk genomen? Dat is zware kritiek, maar het grondbeleid wordt iedere keer uitgesteld.

De heer De Jong: Het algemeen bestuur wordt heel serieus genomen, ik hoop niet dat u gedacht heeft dat dat niet zo is. Op het moment dat het nodig is, staan wij steeds in verbinding. Maar wij zijn hier niet alleen aan zet maar wij doen dit samen met onze gebiedspartners. Er is misschien geen uitvoering op dit moment, maar veel zaken staan op dit moment in de constructie op de rol. In alle regio's hebben wij nu afspraken met gemeenten om de projecten op te pakken, die documenten zijn dit jaar getekend. Daar wordt natuurlijk geen meter kreek mee aangelegd, maar het papier dat getekend is, vormt de basis om projecten te gaan doen en die projecten staan nu echt op de rol. Dus ik kan u beloven dat er echt iets zichtbaars gaat gebeuren in het veld en ook zichtbaar in de grondposities.

Mevrouw Korst: Ik denk dat mevrouw Raedts iets gemist heeft. Deze week stond in de krant een stuk: 'Gemeenten sluiten overeenkomst voor meer natuur in de regio'. Vijf gemeenten en Brabantse Delta hebben een belangrijke stap gezet voor onder andere het realiseren van EVZ's.' Dat is een flinke stap die wij met zijn allen zetten.

Mevrouw Raedts: Daar wil ik even op reageren, want het lijkt dat ik dat gemist heb, maar dat heb ik gelezen. Bij STUW is ook een samenwerkingsovereenkomst met goede intenties maar als er na zoveel jaar nog niets gerealiseerd is, het is een belangrijke stap die overeenkomst, maar daarna moet er natuurlijk nog veel meer gebeuren.

De heer Van der Heijden: Daar wil ik op reageren. In onze algemeen bestuursvergaderingen nemen wij toch vaak kredieten aan voor een EVZ en dan zeggen dat het waterschap niks realiseert, daar ben ik tegen, want daar ben ik het in ieder geval niet mee eens.

De heer Van der Kallen: Het tempo is niet altijd wat beoogd is om op termijn aan de doelstellingen te voldoen. Het is heel aardig dat gemeenten iets tekenen, ik heb ook de ervaring dat gemeenten soms iets tekenen, maar dan tekent het college en dan is de raad aan zet om de kredieten vast te stellen en dan lukt het niet. Wij zijn jaren bezig geweest voor een heel klein stukje, maar wel een verbindingsstukje in Goirle.

Dan tref je steeds een wethouder die wel wil, maar de raad stelt toch andere prioriteiten en dat is mijn probleem ook binnen dit waterschap. Wij moeten met eenentwintig (21) gemeenten met wie je zaken moet doen, wij hebben de grondeigenaren met wie je zaken moet doen maar je hebt niet altijd de pressiemiddelen. Soms heb ik weleens geroepen, schop de gedeputeerde tegen de schenen want dan is het de taak van GS om de gemeenten tot de orde te roepen, want je moet het wel samen doen. U hebt helemaal gelijk, het tempo ligt te laag.

Mevrouw Raedts: In de evaluaties wordt ook genoemd dat het echt vanwege de grondverwerving en vacatures in de organisatie is. Die factoren kunnen wij niet ontkennen. Ik heb het niet van mezelf, ik heb het uit een evaluatie.

De voorzitter: Ik stel voor dit af te ronden en over te gaan naar het laatste onderwerp, het baggeren, waar het CDA aandacht voor heeft gevraagd.

Mevrouw Korst: Wij willen aandacht vragen voor het baggeren. U heeft waarschijnlijk allemaal de foto van het baggeren gezien op de voorkant van de kadernota en dat zegt eigenlijk al genoeg. Baggeren heeft twee belangrijke doelen, enerzijds is het voorkomen van wateroverlast want als wij baggeren zijn de sloten dieper en kan er meer water in en anderzijds voor het verbeteren van de waterkwaliteit. In de laatste algemene bestuursvergadering hebben wij vragen gesteld vanwege de risico's die wij lopen door de achterstanden die wij nog steeds hebben bij het baggeren. Voor ons is onvoldoende duidelijk of en zo ja, hoe de achterstanden worden weggewerkt, zowel in het landelijk als stedelijk gebied. Het rapport van de Rekenkamer bevestigt dit ook. Er zijn geen extra middelen gereserveerd voor 2018/2019 om die achterstanden in te lopen. Onze suggestie zou zijn om het overschot van de jaarrekening 2017 te benutten om versneld de achterstanden in te halen.

De heer De Jong: Inderdaad, er zijn achterstanden, maar u noemt twee redenen om te baggeren. Ik mag u verrassen, want er is ook een derde reden, namelijk het vaarwegenbeheer dat wij in opdracht van de provincie uitvoeren. De achterstand die wij bij het baggeren hebben opgelopen, zit vooral op die post, want de rekening ligt bij de provincie en die is voorlopig niet genegen om die rekening te betalen. Daardoor loopt de achterstand steeds meer op en daarom hebben wij overleg met de provincie gezocht om die problemen op te lossen. Bij baggerprojecten in landelijk gebied lopen wij op sommige plaatsen ergens wel een keer een achterstand op, omdat je altijd met baggerkwaliteit en waterkwaliteit zit, want bagger van mindere kwaliteit moeten wij afvoeren en andere kan op de kant gezet te worden. Maar daar lopen wij niet zodanig achterstand op dat dat zorgelijk is voor het watersysteem. Het echte systeem waar wij als waterschap zorgen over hebben, zit in het vaarwegenbeheer.

Mevrouw Korst: Voorzitter. Er is wel degelijk achterstand in het landelijk gebied bij baggerbeheer. U zegt, er zijn geen risico's maar hoe kunnen wij dat meten? Vanuit het landelijk gebied komen geluiden van bewoners dat sommige sloten of kreken al drie jaar geleden gebaggerd hadden moeten worden – om de acht jaar – en wij zijn nu drie, vier jaar verder en er wordt nog steeds niet gebaggerd en ook medewerkers van het waterschap beamen dat.

De heer Van der Kallen: Bij interruptie, het feit dat je een standaard hebt om na zeven of acht jaar te baggeren is een ding, het gaat erom dat het profiel gehandhaafd wordt en je gaat niet baggeren als het nog niet nodig is, want dat is geld over de balk gooien. Je moet het profiel in stand houden en dat kan betekenen dat een sloot na vijf jaar wordt gebaggerd en een andere watergang pas na twaalf jaar, terwijl wij min of meer de standaard van zeven of acht jaar proberen te handhaven. Het gaat erom, is er een profielprobleem of een wateroverlastprobleem dat door een profielprobleem veroorzaakt wordt.

De voorzitter: Ik stel voor dat wij de beraadslagingen afsluiten en tot besluitvorming overgaan.

De heer Sneeep: Voorzitter, de VVD en vele andere fracties hebben al eerder hun waardering uitgesproken voor de uitmuntend samengestelde en geformuleerde kadernota, daarvoor absoluut chapeau voor de opstellers en het ambtelijk apparaat. Wij waren erg verheugd over de reactie van het dagelijks bestuur op de algemene beschouwingen bij de kadernota, met name voor het benoemen en vooral op essentiële onderdelen niet vernoemen van de beschouwingen van de VVD, en dat laatste willen wij nu doen en dan heel beknopt op hoofdlijnen. Het eerste punt stroomversnelling en uitvoering betreft de boodschap om juist te versnellen in de uitvoering van de samenwerking met onze partners, zo proactief als mogelijk met volledig respect en waardering voor ieders verantwoordelijkheden, competenties, taken, bevoegdheden, gericht op gezamenlijke realisatie van gemeenschappelijke doelen, zodat wij op die manier onze wettelijke kerntaken beter en sneller kunnen realiseren en daar waar mogelijk tegen lagere kosten door het inzetten van budgetten van samenwerkingspartners op deelgebieden die voor ons lage prioriteit hebben waar wij dan vervolgens op kunnen bezuinigen of temporiseren. Het tweede punt klimaatadaptatie en toenemende risico's van wateroverlast is de boodschap om hiermee op de juiste manier om te gaan in termen van het

minimaliseren van mogelijk extra risico's, het zo proactief mogelijk betrekken van burgers, agrarische bedrijven en relevante partners zoals gemeenten, bedrijfsorganisaties en belangenverenigingen. Ook daar proactief samenwerken zoals eerder genoemd met als extra aandachtspunt het verdrogen van de hoger gelegen zandgronden in ons werkgebied. De boodschap van toenemende risico's door het klimaat hebben wij met name geadresseerd onder het kopje duurzaam financieel beleid, omdat de indruk wordt gewekt dat wij die nog onvoldoende in beeld hebben gebracht in afstemming met de KNMI-scenario's en daarom is de oproep daar nog eens goed inhoudelijk naar te kijken in relatie tot ons risicoprofiel, technisch inhoudelijk dus, maar dan ook doorvertaald naar mogelijk financiële consequenties en wat daar met reserveringen en voorzieningen preventief aan gedaan zou kunnen worden om maatregelen te kunnen treffen als dat nodig mocht blijken te zijn zonder dat onze burgers en bedrijven daardoor onaangenaam verrast worden in termen van risico's, schadelijke effecten en/of tariefstijging.

De voorzitter: Ik reageer op hoofdlijnen op uw bijdrage, want wij hadden afgesproken om dat alleen aan de hand van thema's te doen. Uw oproep om de samenwerking met andere partners uit te bouwen vooral te versnellen, kan ik in algemene zin onderschrijven en dat past bij de actualiteit waar wij voor staan. Ik stel voor over te gaan tot besluitvorming. Ik mag constateren dat de kadernota met algemene stemmen is aanvaard.

Besloten: Het algemeen bestuur besluit tot vaststelling van de Kadernota 2019-2028.

3.a.2. Bestuursopdracht voor aanbesteding accountantsdiensten controlejaren 2019-2021 met mogelijkheid tot verlenging 2022 en 2023

De heer Schouwenaars: Voorzitter. Om niet samen met Aa en Maas en De Dommel aan te besteden wordt een aantal argumenten genoemd, een ervan is dat de contracten niet gelijktijdig lopen. Op technische vragen krijgen wij het antwoord dat de contracten bij Aa en Maas en De Dommel eind 2019 aflopen. Is het dan niet een optie om nog een jaar door te gaan met de huidige accountant om dan wel synchroon te lopen met beide waterschappen en op dat moment op inhoudelijke gronden te bezien in hoeverre wij een gezamenlijke aanbesteding starten of bij de gezamenlijke accountant te biecht gaan, omdat de meerwaarde op grond van een benchmark voor de inhoudelijke controle en advisering veel meer vorm zou kunnen geven.

De heer Van der Aa: Voorzitter. Wij lezen hier eigenlijk dat grote kantoren zich terugtrekken van lagere overheden en het risico van een beperkt aantal inschrijvers is opvallend te noemen. Zit hier ook niet het risico in van een sterk prijsopdrijvend effect? Overigens ondanks deze kanttekening hopen wij dat sprake zal kunnen zijn – ook in de nieuwe periode – van een kwalitatief goed stuk werk, dat blijft bij ons vooropstaan.

De heer Schots: In antwoord op de heer Schouwenaars, ons vorige contract hield de mogelijkheid in om na de vierjaarsperiode twee keer met een jaar te verlengen en dat hebben wij gedaan. Dus dat is einde verhaal. Het contract dat wij nu hebben, biedt geen mogelijkheden om nog een keer te verlengen, whatever the reasons may be. Wij zijn gedwongen tot het aangaan van een nieuwe aanbesteding, daar is niet aan te ontkomen. Samenwerking met andere waterschappen is een thema dat in het verleden al vaker op tafel is geweest, hier en ook in het overleg met de andere waterschappen. Soortgelijk overleg hebben wij gehad over een gezamenlijke rekenkamercommissie en u kent de standpunten daarover. Behalve het niet synchroon lopen van de aanbestedingstermijn of de contracttermijnen, is ook het vinden van een gemeenschappelijke formule voor alles wat u heeft aangevoerd, geen sinecure en dat heeft ons ertoe gebracht om de stap te zetten die nu wordt voorgesteld. De heer Van der Aa doet een aantal constateringen die op zichzelf juist zijn. Ik weet niet of er sprake is van prijsopdrijvende effecten in de markt, dat zullen wij zien bij de inschrijvingen op de aanbesteding. Vanzelfsprekend blijven wij onze kwaliteitsnormen handhaven op het niveau waarin zij in het verleden altijd gelegen hebben en waarop wij ook bediend zijn.

Besloten: Het algemeen bestuur stelt de bestuursopdracht voor aanbesteding accountantsdiensten controlejaren 2019-2021 met mogelijkheid tot verlenging 2022 en 2023 vast.

3.a.3. Naar een nieuwe secretaris-directeur: selectiecommissie en tijdspad

Mevrouw Korst: Voorzitter. Door het pas behandelen van de profielschets op 22 augustus is de vraag met hoeveel vertraging wij rekening moeten houden. Lopen wij een risico op een late benoeming?

De voorzitter: De selectiecommissie heeft onderkend dat het belangrijk is om zo zorgvuldig mogelijk te werk te gaan. Wij hebben aan onze medewerkers, de ondernemingsraad, het directieteam, het algemeen en dagelijks bestuur gevraagd om met reacties te komen. Als je die uitvraag doet, kost dat even tijd. Vanavond hebben wij voor deze vergadering met de selectiecommissie bij elkaar gezeten en wij hebben inmiddels een searchbureau gekozen. Vanavond hebben wij met het bureau de procedure verkend. Het beeld van de

selectiecommissie is dat wij in de eerstkomende vergadering op 22 augustus het profiel hier kunnen vaststellen, dus in mijn beleving zit er behoorlijk veel tempo in, maar iedere keer geldt zorgvuldigheid boven snelheid. Wij hebben veel reacties gekregen vanuit onze medewerkers waar ik hen voor wil bedanken. Het is niet eenvoudig om na vijftien jaar een secretaris-directeur op te volgen, daar moet een zorgvuldig profiel voor worden opgesteld en dat kost even tijd. Wij kiezen voor kwaliteit boven tijd, maar de selectiecommissie wil het tempo erin houden. Volgens mij zit de vaart er behoorlijk in. Sneller kan niet.

Besloten: het algemeen bestuur:

- 1. Stemt in met de benoeming van een selectiecommissie Werving en Selectie secretaris-directeur en met de opdracht aan deze selectiecommissie overeenkomstig het bijgevoegd conceptbesluit;**
- 2. Neemt kennis van de procedure en het tijdspad om tot een aanbeveling voor een nieuwe secretaris-directeur te komen.**

4. Overige nota's ter besluitvorming

4.a. Sturen op hoofdlijnen kredietvoting en mandatering dagelijks bestuur

De voorzitter: Wie wil het woord voeren?

De heer Schouwenaars: Voorzitter Ik moet constateren dat zoals het het afgelopen jaar gelopen is, prima is gegaan. Het was experimenteren en zoeken, maar wij zijn er goed uitgekomen. Dat als algemene conclusie voorop. In september 2017 hebben wij een besluit genomen om het op deze manier aan te pakken, dat was variant d. Er waren drie varianten voorgesteld en we waren met zijn allen zo eigenwijs om een variant d. ter plekke te bedenken en ook dat heeft goed gewerkt. Een ding is wat minder uit de verf gekomen wat ook al in de adviesnota stond, in een soort debat tot de keuze komen welke projecten wij als algemeen bestuur bij onszelf willen houden. Dat is nu over de schutting gesmeten, ambtenaren hebben kruisjeslijsten gemaakt en uiteindelijk zijn er daar een aantal uitgekomen. In de procedure van de nota die wij toen hebben vastgesteld, stond ook nog dat wij daar de commissie Financiële Zaken voor zouden kunnen benutten. Dat staat op pagina 2 van de notitie boven de keuze uit drie varianten. Wij hebben op 5 november de Financiële commissie staan en gelet op die tijd, lijkt het mij goed om de keuzes die partijen maken om bepaalde projecten bij het algemeen bestuur te houden, daar ter discussie te stellen om elkaar daarin mee te krijgen of elkaar te overtuigen om het niet te doen, waardoor dat niet een puur ambtelijke afweging wordt maar dat wij daar gezamenlijk een lijn in ontwikkelen, want ik wil graag weten waarom partij A een bepaald project niet wil mandateren terwijl ik niet bij die afweging heb stilgestaan. Ik wil kijken in hoeverre het mogelijk is om conform de adviesnota die wij toen hebben vastgesteld, de commissie Financiële Jaarstukken daarbij te gebruiken om na te gaan of dat een optie is.

Mevrouw Korst: Voorzitter. Wij hebben gevraagd of in het kader van de kredietvoting en mandatering de afspraak is gemaakt om bij de tussentijdse rapportages in de managementletter de relevante bedragen te vermelden op de daarbij behorende projectenlijst. Het antwoord was, nee, er zijn geen afspraken gemaakt en in de managementletters aan het algemeen bestuur worden geen bedragen vermeld. Nu wij na een jaar gaan evalueren, moeten wij vaststellen dat wij als algemeen bestuur minder inzicht hebben om de voortgang te volgen, laat staan om daar technische vragen over te stellen. Daarom verzoeken wij om de relevante bedragen wel te vermelden in de managementletter.

Mevrouw Raedts: Ik had om agendering gevraagd omdat ik het antwoord op een technische vraag afwacht, maar het blijft een beetje in de technische sfeer dus ik zie af van een inbreng.

De heer Van der Kallen: Naar aanleiding van de opmerking van de heer Schouwenaars, wij hechten eraan of ook zonder motivatie aangegeven kan worden dat een bepaald voorstel geagendeerd moet worden voor het algemeen bestuur, want je kent niet altijd de inhoud van een voorstel. Soms zegt je instinct, dat is in een bepaalde buurt of heeft zoveel impact, dat willen wij goed kunnen bekijken. Het kan best zijn dat er een onderwerp wordt gevraagd om te agenderen terwijl dat niet tot discussie hoeft te leiden en als je het moet motiveren, dan wordt het allemaal een stuk ingewikkelder. Mijn fractie hecht eraan om de procedure te houden dat als er ook maar een fractie zijn vinger opsteekt om iets te agenderen ervan uitgaande dat niemand zijn vinger opsteekt om obstructie te plegen, dan moet dat kunnen.

De heer Schouwenaars: Dat was nou juist afspraak variant d. waar wij niet voor gekozen hebben. Als iemand zijn vinger opsteekt, dan is het daarmee wet. Daar hebben wij niet voor gekozen. Daarom zeg ik, als iemand in uw fractie een onderbuikgevoel heeft, dat moeten wij niet doen, dan wil ik daar graag deelgenoot van zijn, zodat ik hem daarbij kan ondersteunen als ik hetzelfde gevoel krijg.

De heer Schots: Voorzitter, ik ben blij dat het experiment zoals de heer Schouwenaars aanduidde, goed gevallen en gelopen is, dat hadden wij ambtelijk al gehoord en ik vind het fijn dat het ook bestuurlijk

gedragen wordt. Het voorstel om de voorbereidingscommissie Financiën een rol in dit traject te geven, is denk niet zo'n goed voorstel. Op de eerste plaats wringt dat met de timing in het proces.

De heer Schouwenaars: Bij interruptie, u doet nu voorkomen of het mijn idee is, maar ik citeer uit de adviesnota die is aangenomen.

De heer Schots: Dat weet ik, maar wij hebben vorig jaar aangegeven waarom wij dat toen niet gedaan hebben. Daar hebben wij in de commissie uitvoerig over gesproken. Op de eerste plaats past het niet in het tijdschema voor deze procedure waar al extra tijdsmomenten in zitten ten opzichte van de normale technische vragenroute, op de tweede plaats, als je de afwegingen wilt doen die u suggereert, dan vind ik met alle respect voor mijn commissie Financiële Zaken, dat is niet het gremium om deze afwegingen te maken, want er kunnen hele andere argumenten spelen dan puur financiële en daarvoor is de discussie in het algemeen bestuur, de einddiscussie in het algemeen bestuur want dat is het gremium om deze afweging te maken want er kunnen hele andere argumenten spelen dan puur financiële afwegingen en daarvoor is de discussie in het algemeen bestuur. U krijgt op grond van het procedurevoorstel en de projecten die op de lijst staan, voor de fracties aangegeven hoe die projectenlijst in elkaar zit. De fracties kunnen aangeven welke projecten zij vinden om wel of niet op de mandateringslijst te moeten zetten, dat wordt open naar het algemeen bestuur gerapporteerd, zodat iedereen weet wat welke fractie heeft voorgesteld. Daar zit een ambtelijk voorstel bij wat wel en niet te mandateren, maar dat is een ambtelijk voorstel en u besluit als algemeen bestuur of u dat voorstel overneemt of de kruisjes aanpast. De einddiscussie is in het algemeen bestuur en dat is het gremium om deze afweging te maken en niet de commissie. Mevrouw Korst vraagt naar de tussentijdse vermelding van bedragen, daar hebben wij in het verleden over afgesproken om dat niet te doen. Wat u wel ziet in de managementletter, is een stoplichtsignalering bij geld, voortgang en kwaliteit en daar kunt u aan zien of wij op koers liggen wat de financiën en andere aspecten betreft of niet. Wij denken dat dit als tussenrapportage aan het algemeen bestuur voldoende is. Het voorstel van de heer Van der Kallen is vorig jaar uitvoerig besproken en wij hebben toen gezegd, wij beslissen in het algemeen bestuur bij meerderheid van stemmen over welke projecten op de lijst komen of niet. Een fractie die in het voorstel wat ter tafel komt, als enige staat, heeft de vrijheid om in het algemeen bestuur argumenten aan te dragen en dan besluit het algemeen bestuur of men dit overneemt en het project alsnog op de lijst zet of niet.

De heer Van der Kallen: Voorzitter, ik wil bij interruptie benadrukken dat het uitgangspunt van mijn fractie bij de beoordeling of het algemeen bestuur zo'n agendering zou willen, dat wij eigenlijk altijd voor agendering zullen zijn, tenzij er zwaarwegende argumenten zijn en dat zou obstructie kunnen zijn, maar ervan uitgaande dat wij allemaal serieuze fracties zijn, is onze benadering: welke fractie ook met het voorstel komt tot agendering, dat steunen wij, want dat is de essentie van de democratie, ook al hebben wij afgesproken dat de meerderheid daarover beslist. Mijn fractie zal dat soort zaken altijd steunen, want dat is de traditie van het waterschap en daar hechten wij zeer aan.

De heer Schots: Ik weet niet of ik het helemaal goed begrijp, maar u heeft het over agendering en mandatering. Het staat u vrij om de projecten te agenderen in deze vergadering. Wij hebben in het kader van besturen op hoofdlijnen rondom kredietvoting besloten om niet alle projecten meer een voor een in het algemeen bestuur terug te laten komen, maar bij meerderheid in de betreffende vergadering van november te besluiten welke projecten u voldoende onderbouwd vindt om ze aan het dagelijks bestuur te mandateren. Dat wringt met elk project weer agenderen, want dan wilt u terug naar de oorspronkelijke situatie waarvan wij besloten hebben om daarvan af te zien.

Tweede termijn

De heer Schouwenaars: De suggestie die gewekt wordt dat in de commissie besluiten vallen, daar wil ik afstand van nemen. In het algemeen bestuur besluiten wij welke projecten wij mandateren en welke wij aan onszelf houden. Ik zou toch in overweging willen geven, in de commissie Financiële stukken gaat het toch iets verder dan enkel een technische behandeling, want hier kan een gedachtewisseling tussen de fracties plaatsvinden over welke projecten ter voorbereiding van de algemeen bestuursvergadering.

De heer Van der Heijden: Wij zijn nu de discussie aan het voeren die wij vorig jaar gevoerd hebben over dit onderwerp. Die is toen gevoerd en toen zijn wij tot deze conclusie gekomen. Ik vind het onzin om de discussie nu weer over te doen die wij vorig jaar hebben gevoerd.

De heer Van der Aa: Voorzitter, in de stukken lees ik om de bijdrage van derden zo nodig toe te lichten. Mijn vraag is of 'zo nodig' kan worden gewijzigd in 'indien van toepassing'. Als er een bijdrage van derden aan de orde is, dat dat sowieso opgenomen wordt.

De heer Schots: Het is een kwestie van woorden, ik denk dat wij met verschillende woorden hetzelfde bedoelen dus het antwoord is ja.

Besloten: Het algemeen bestuur stemt in met:

- 1. De voorgestelde wijzigingen in de indeling en inhoud van de projectenlijsten instandhoudings- en ontwikkelingsinvesteringen;**
- 2. De technische vragen over de projectenlijsten te beperken tot de nieuwe investeringen;**
- 3. Het tijdspad voor de besluitvorming over de mandatering van het dagelijks bestuur voor kredietvoting in 2019.**

- 4.b. Aanvraag uitvoeringskrediet project 80085 conservering betonwerken (eerste zuiveringstrap) rwzi Nieuwveer

De heer Velthoen: Voorzitter. Wat moet gebeuren, moet gebeuren. Onze fractie vraagt zich af, in hoeverre zijn wij een lerende organisatie? U inspecteert zaken en daarvoor heeft u een programma waar een tijdspad in zit voor de verschillende objecten, maar nu constateert u dat iets sneller defect raakt of herstel vraagt dan in het tijdspad aangeduid is. Zijn wij dan een lerende organisatie dat wij die termijn van inspecteren aanpassen? Wij zijn akkoord met het voorstel.

De heer Schots: Het antwoord is ja, maar wij zijn een lerende organisatie op een breed front en niet alleen op het gebied van de inspecties, maar ook op het gebied van het asset management. Twee vergaderingen terug toen de heer Meuleman de nieuwe aanpak rondom de waterketen zuiveringsbeheer aan de orde heeft gesteld, is daarbij ook het punt van asset management en het in kaart brengen van de situatie en toestand van onze activa aan de orde geweest en dan gefocust op zuiveringsbeheer, dat proces is in volle gang. Daarvan is u toegezegd dat wij dat plaatje eind van dit jaar compleet zullen hebben en dat geeft een verdere onderbouwing van de problemen die wij nu tegenkomen. Ik ben ervan overtuigd dat wij daarmee een stap vooruit maken en ik ben er ook van overtuigd – ik kom uit de procesindustrie en weet wat er op dit vlak kan spelen – dat je met welke asset management methodiek dan ook, nooit en te nimmer zult kunnen bereiken dat er nooit meer verrassingen zijn. Maar wij krijgen het wel beter in beeld en onder controle dan nu, daar ben ik ook van overtuigd.

Besloten: Het algemeen bestuur stemt in met:

- 1. De versnelde aanpak van de twee urgente gebreken in de eerste zuiveringstrap van rwzi Nieuwveer;**
- 2. Toekenning van een uitvoeringskrediet voor een bedrag van een miljoen zeventienhonderdvijftigduizend euro (€ 1.750.000).**

5. Mededelingen

- 5.a. Verantwoording over het archiefbeheer in 2017

Besloten: Het algemeen bestuur neemt de mededeling voor kennisgeving aan.

- 5.b. Jaarrapportage muskus- en beverrattenbeheer Brabantse waterschappen 2017

De heer Verhulst: Voorzitter, complimenten voor de afdeling muskus- en beverrattenbestrijding die heel goed aan de weg getimmerd heeft. De proef die gedaan is, die door collega-waterschappen heel goed ondersteund is, zowel in middelen als in geld. Dat de proef heel breed gebruikt gaat worden in de toekomst vanwege zijn opzet. Complimenten voor de afdeling.

De voorzitter: Ik zal de complimenten overbrengen naar de afdeling.

Besloten: Het algemeen bestuur neemt de jaarrapportage muskus- en beverrattenbeheer Brabantse waterschappen 2017 voor kennisgeving aan.

- 5.c. Nationale en regionale waterkwaliteitsanalyses (ledenbrief Unie)

Mevrouw Raedts: Voorzitter. Ik heb de brief van de Unie gelezen en de reactie van het dagelijks bestuur, het advies. Als ik dat lees, dan bekruipt mij het gevoel dat er extra eisen gesteld gaan worden aan de watersysteemanalyses. Het antwoord op mijn technische vraag, voldoen wij daaraan of moeten wij nog extra werk doen, is: het waterschap voldoet volledig aan het verzoek van de Unie van Waterschappen. Betekent dit dat wij extra werk moeten doen of dat de watersysteemanalyses op een andere manier aangepakt moeten worden of dat er weer vertraging zou kunnen optreden? Kunt u daar iets meer over vertellen?

De heer Van der Aa: Voorzitter. Dank voor de beantwoording van de technische vragen die aanleiding zijn voor een aantal opmerkingen. In een van de antwoorden wordt verwezen naar de activiteiten van het Planbureau voor de Leefomgeving die wij hier een keer in ons midden mochten hebben. De twijfel zit in de veronderstelling dat hier het planbureau een dubbelfunctie heeft. Het lijkt een soort procesrol, ze organiseren een en ander maar hebben ook de rol van de jury, laat staan een scheidsrechterrol. Mijn vraag is of hier helderheid over kan komen. Zo ja, is dat aanleiding om attent op te zijn hoe wij daarmee omgaan? Wij krijgen de mogelijkheid om een aantal analyses met name gericht op bepaalde soorten of typen waterlichamen aan te reiken. Wij zijn een bijzonder waterschap, maar geldt dat voor ons waterschap in het bijzonder voor de kreken? Tot slot, de technische uitvoerbaarheid of haalbaarheid van de maatregelen. In de beantwoording komt aan de orde ook economisch en maatschappelijk haalbaar. Het kan technisch wel haalbaar zijn, maar de belangen zijn ook economisch en maatschappelijk, want ik kan wel een maatregel voorstellen dat bijvoorbeeld alle procesindustrie stopt, dat zal technisch kunnen maar maatschappelijk en economisch is het een ander verhaal, laat staan voor de landbouw in het buitengebied. Dus hoe wordt omgegaan met de haalbaarheid op die twee gebieden?

De heer Schouwenaars: Voorzitter, ik vraag mij af op wij en anderen door de mededeling op het verkeerde been gezet zijn. De Unie beveelt aan om alle wateren te controleren en op alle stoffen analyses te maken. Hebt u aan de Unie doorgegeven dat wij dat niet doen? Wij krijgen als antwoord, wij doen het wel, maar in het stuk staat en daar wil ik graag een toelichting op krijgen: "Gezien de urgentie van de resultaatverplichting ligt de primaire focus in de watersysteemanalyses op het doelbereik van de KRW-wateren. Ze zijn niet bedoeld voor analyses van overige wateren." terwijl de Unie zegt, je moet ook de overige wateren meenemen. Graag wat toelichting waarom ik dit verkeerd heb gelezen. Ik sluit mij aan bij de vraag die mevrouw Raedts heeft gesteld.

De heer De Jong: Voorzitter. De Uniebrief is gericht aan alle waterschappen dus het gaat niet over de unieke positie van Brabantse Delta, maar daar zijn wij ook geen uitzondering in. Hierin wordt aandacht gevraagd of wij onze zaken op orde hebben bij de watersysteemanalyses omdat die input zijn voor de vervolgstappen die BV Nederland moet nemen op het gebied van waterkwaliteit. In de commissie Watersystemen hebben wij meermalen aangegeven zijn wij hier uitvoerig mee bezig om op orde te zijn, op zes na werken wij voor onze waterstroomgebieden aan de watersysteemanalyses. Wij werken niet alleen samen als waterschap maar werken ook samen met onze gebiedspartners. Wij zijn voldoende op stoom zoals de Unie vraagt, om onze zaken aan te kunnen leveren. Dat is het antwoord op mevrouw Raedts en de heer Schouwenaars. Uiteindelijk zullen de analyses gevolgen hebben voor de toekomst dat wij met gebiedsprocessen aan de slag gaan om te kijken of wij tot doelrealisatie kunnen komen. Of wij tot doelrealisatie kunnen komen die de KRW voor 2027 daarvoor aangeeft, is de vraag. Daar zijn meerdere discussies over geweest, ook in deze setting, maar de keuzes maken wij niet nu de analyses klaar zijn, uiteindelijk liggen die klaar voor 2019 waar het nieuwe bestuur aan de hand van de analyses en doelbeschrijvingen en mogelijkheden die er zijn, de afweging gaat maken of wij doorgaan met de doelrealisatie zoals die nu aangegeven is of dat wij gaan vragen of wij een aanpassing van doelrealisatie kunnen krijgen. Vooralsnog gaan wij uit van wat er is, gaan wij gebiedsprocessen aan om vervolgstappen te krijgen.

Besloten: Het algemeen bestuur neemt de nationale en regionale kwaliteitsanalyses voor kennisgeving aan.

5.d. Bijeenkomsten algemeen bestuur tweede helft 2018

Besloten: Het algemeen bestuur neemt de mededeling voor kennisgeving aan.

5.e. #WSBD 2023

De voorzitter: Voorzitter. Er is een aantal feitelijke vragen gesteld die bestuurlijk van aard zijn. Ik wil ze graag in algemene zin even toelichten. Op 1 februari hebben wij een bijeenkomst gehad met het algemeen bestuur in het Koetshuis en daar heb ik teruggelegd met beelden van de kennismakingsgesprekken met de leden van het algemeen bestuur. Uit die gesprekken is naar voren gekomen dat het algemeen bestuur hecht aan het breed verkennen van trends die op het waterschap afkomen. Het idee is ontstaan om aan de hand van een drietal onderwerpen drie thema-avonden te organiseren, de eerste zou gaan over landbouw en natuur in relatie tot de taken van het waterschap, de tweede avond zal gaan over het bedrijfsleven en het midden- en klein bedrijf en de uitdagingen daar op het terrein van het waterschap en de derde is de problematiek van stedelijkheid en wat komt er de komende jaren op het waterschap af. Wat wij daarmee beogen is de buitenwereld naar binnen brengen, zoals door u gevraagd. Wij willen graag maatschappelijke organisaties maar ook andere belangstellenden, het is een mogelijkheid om de activiteiten van het waterschap te promoten, wij willen ook zeker de mensen uitnodigen die aan de cursus hebben deelgenomen om met elkaar breed te verkennen welke thema's komen er op de waterschappen af. Op de agenda staan vaak besluitvormende stukken die over onderdelen gaan, bijvoorbeeld over de landbouw, de natuur, maar

wij willen verkennen welke trends op de waterschappen in Nederland en zeker op ons gebied afkomen. Het zou ook een project van het algemeen bestuur moeten zijn, dus wij hebben drie algemeen bestuursleden gevraagd om deze avonden mee voor te bereiden. Op deze avonden willen wij indringend met u in gesprek gaan ter verkenning van trends. In de decembervergadering kijken wij wat het heeft opgeleverd, halen wij het net op en dan zullen er suggesties komen voor de nieuwe bestuursperiode. Wij willen het dit jaar afronden, daar zijn ook de data op afgestemd, dat als u die trendverkenning met ons heeft gemaakt met mensen van buiten die de bijeenkomsten inspireren, u nieuwe ideeën heeft voor de nieuwe bestuursperiode. Wij willen u in augustus informeel drie A4'tjes toesturen waarin de opzet van de avonden verder is verkend. Wij spreken dan niet over onderdelen, maar wij spreken over landbouw en natuur in de breedte om meer maatschappelijk partner te zijn. Wij willen mensen vanuit de sectoren uitnodigen om ons te inspireren en zo mogelijk de avonden op locatie te organiseren. Gegeven de belasting die u al heeft als lid van het bestuur, is het idee dat de avonden facultatief zijn, ze zijn niet verplicht, maar wij hopen dat de avonden zo interessant zijn, dat u daar per se naar toe wilt gaan. Maar voel het niet als verplichting, maar als drive van enthousiasme.

Mevrouw Korst: Voorzitter, er staat een hele lijst met bijeenkomsten gepland. Kan de lijst met bijeenkomsten regelmatig geactualiseerd worden zodat wij die wekelijks binnenkrijgen en ons goed kunnen voorbereiden?

De voorzitter: Ik heb eerder beloofd om alle avonden voor het waterschap in het tweede semester op een A4'tje te zetten en dat heeft u gehad. Wat mij betreft zijn dit de avonden en ik stel voor de data vast te leggen. Ik zeg ook tegen het algemeen bestuur, dit is het voor het tweede semester.

Besloten: Het algemeen bestuur neemt de mededeling voor kennisgeving aan.

6. Ingekomen stukken

6.a Brief mevrouw De Wit 'Veiligheid Prinslandsebrug' en reactie dagelijks bestuur

Besloten: Het algemeen bestuur neemt de brief van mevrouw De Wit en de reactie van het dagelijks bestuur voor kennisgeving aan.

6.b. Brief Waterschap Aa en Maas 'Motie huisvesting Aquon'

De heer Schouwenaars: Voorzitter. Ik heb de vraag gesteld en die is als bestuurlijk benoemd, graag een toelichting op wat het dagelijks bestuur hiervan vindt.

Mevrouw Korst: Voorzitter. Het geluid laat weleens te wensen over en soms gaat het snel en ik hoor niet altijd goed wat men zegt. Wij zijn er, het gaat over Aquon. Er is pas een strategierapport Aquon 2.0 en dat is in uitvoering genomen. Daarbij is de weg naar full service ketenpartnerschap goed ingezet. Daarbij is toen ook een besluit genomen over centrale huisvesting door het algemeen bestuur namens alle betrokken waterschappen. De concrete uitwerking zou bevestigd worden in het voorjaar 2019. In verband met de beschikbaarheid van de jaarcijfers 2018 is deze analyse verschoven naar het tweede kwartaal 2019. Met de motie wil men een extra visie opstellen. Bovendien is de gebouwelijke situatie ten tijde van het rapport 2.0 reeds zeer uitgebreid in beeld gebracht. Daarom vinden wij de motie in tweeërlei opzicht overbodig omdat de acties die gevraagd worden, al gedaan zijn en gepland zijn.

De heer Verroen: Ik kan de heer Schouwenaars korthedshalve verwijzen naar het betoog van mevrouw Korst. De mening is goed verwoord. De strategie is gepresenteerd, er is gezegd, wij gaan naar een locatie, een businesscase opstellen aan de hand van de realisatie van 2018. Dat kan pas in 2019. Aquon is op de goede weg, want men wil kijken of het servicebureau, de full servicekosten goed in de kostprijs verwerkt zit. Daar is een werkgroep voor in het leven geroepen waaraan wij ambtelijk deelnemen. Wij zijn er erg gerust op dat het een goede businesscase is die wij te zijner tijd zullen beoordelen. Verder geen behoefte om iets te doen met de motie van Aa en Maas.

De heer Schouwenaars: Snapt u dan waarom bij Aa en Maas deze motie unaniem is aangenomen?

De heer Verroen: Ik ben dagelijks bestuurslid van dit waterschap en heb mij niet verdiept in wat de motivatie geweest is.

De heer Schouwenaars: U zegt, deze mensen maken zich zorgen over iets waarover zij zich geen zorgen hoeven te maken.

De heer Verroen: Nogmaals, inderdaad.

De heer Van der Kallen: Dat doet Aa en Maas wel vaker hoor!

Besloten: Het algemeen bestuur neemt de brief Waterschap Aa en Maas 'Motie huisvesting Aquon' voor kennisgeving aan.

6.c. Brief Stichting Brabantse Milieufederatie 'Handhaving verbod inbrengen vislood in zoet water' en reactie dagelijks bestuur

Besloten: Het algemeen bestuur neemt de brief van de Brabantse Milieufederatie en de reactie van het dagelijks bestuur voor kennisgeving aan.

6.d. Zienswijze ontwerp-instemmingsbesluit Actualisatie Winningsplan Waalwijk-Noord

Besloten: Het algemeen bestuur neemt de zienswijze voor kennisgeving aan.

7. Notulen en besluitenlijst d.d. 13 juni 2018

De voorzitter: De heer Velthoen en mevrouw Bonthuis hebben redactionele wijzigingen voorgesteld die wij overnemen. Mevrouw Raedts heeft een vraag over de actie- en toezeggingenlijst.

Mevrouw Raedts: Voorzitter. Dat gaat over de agendering van het onderwerp grond, dat staat voor de volgende keer geagendeerd. Het zou vandaag geagendeerd staan maar dat is verschoven. Mijn verzoek is om het niet alleen als mededeling te brengen, maar als discussiepunt te agenderen, want ik denk dat dit onderwerp van zodanig bestuurlijk belang is dat het goed is om daarover met elkaar van gedachten te wisselen. Als wij de mededeling van het dagelijks bestuur krijgen, dan is dat misschien een heel goed plan maar het zou mooi zijn als wij daar ons zegje over kunnen doen.

De voorzitter: Dan kan, dat zullen wij stimuleren. U heeft het recht om over mededelingen vragen te stellen en debat uit te lokken. Het antwoord is ja.

Mevrouw Raedts: Mijn vraag is om het niet als mededeling maar als discussieonderwerp te agenderen.

De voorzitter: Dat lijkt mij geen probleem.

De heer Van der Heijden: Daar nog even op inhakend, het is toch niet een besluitvormend iets, dus wij kunnen het toch niet als besluitvormend agendapunt agenderen? Het is een discussiepunt.

De heer Van der Kallen: Als men er graag in twee termijnen over spreekt in plaats van als mededeling, dan kunnen wij dat toch doen.

De voorzitter: Zo heb ik het begrepen.

Mevrouw Raedts: De aanleiding was mede dat er een pot is waarmee wij anticiperend grond kunnen aankopen en de vraag is of wij die pot niet wat ruimer moeten maken. Dat gaat over miljoenen en dan is het denk ik goed dat het algemeen bestuur daar een zegje over kan doen.

De voorzitter: Dat gesprek kunnen wij voeren en een notitie ter kennisgeving aannemen is ook een besluit. Daarmee komen wij elkaar tegemoet.

Besloten: Het algemeen bestuur stelt de gewijzigde notulen (inclusief de actie en toezeggingenlijst) en de besluitenlijst van 13 juni 2018 vast.

8. Rondvraag

De heer Kocx: Voorzitter, eigenlijk meer procedureel. Het verzoek om als wij agenda's wijzigen, de nummering niet aan te passen. Ik was eerder even het spoor bijster en u waarschijnlijk ook. 3.b. werd 3.a., 3.a. was eerst iets anders en is er afgehaald. Als wij iets op de agenda zetten en wij halen het eraf, zet er dan bij 'vervallen' en houd de nummering aan, want het was niet handig.

De voorzitter: U helpt mij met die vraag want ik had een annotatie op de oude nummering. Er wordt in de logistiek altijd goed gewerkt, maar dit soort dingen gaan wij vanaf nu zo doen.

De heer Van der Aa: Voorzitter, wij hebben een schriftelijke vraag gesteld over de behandeling van het voorstel CAB met de gedachte, zijn wij nog op tijd als wij dat in september behandelen. Het antwoord is

duidelijk en er staat dat wij het 26 september in een besluitvormend algemeen bestuur behandelen. Vraagt de Unie al eerder dat wij duidelijkheid geven over eventuele amendementen voor het voorstel?

De voorzitter: Het pas precies in het tijdspad van de Unie.

De heer Wijnen: Voorzitter. Waar de heer Van der Heijden mee begon, wilde ik voor de rondvraag doen. Dat is namelijk dat het goed geregeld is met voldoende water, waardoor alles goed op peil gehouden kan worden en wij hebben vanavond gehoord dat er nog ruim voldoende aanwezig is. Alhoewel er wel gebieden zijn waar behoefte aan water is waar het niet kan komen, maar het zij zo. Wij hebben vorige week commissievergadering gehad bij de gemeente en daar is uitgebreid gesproken over het frontoffice hier en dat roept toch vragen op en waarom? Wisseling van de wacht bij de mensen die in het verleden buitengewoon hun best hebben gedaan en wij weten nog steeds niet – dat heb ik gevraagd maar hier geen antwoord op gehad – of de noodzaak aanwezig was dat de mensen verplaatst werden van a naar b en van b naar c. De mensen zijn er niet gelukkig mee, want die kennen het gebied niet en de mensen die er waren, kennen het gebied en die weten alle draineerbuizen te liggen. Een telefoontje en men weet waar het water weg kan en waar het water ingezet kan worden. Wij willen graag weten wat de noodzaak is om dat te doen. Wij hebben het vanavond uitgebreid gehad over wat doet het waterschap enzovoorts, vorig jaar zijn er verschillende gebieden met EVZ's aangelegd. Bij ons in Hoeven richting St. Willebrord zijn ze ook aangelegd, er staat metershoog onkruid in en dan vragen de mensen of zij daaraan moeten meebetalen. Hoe kan ik die mensen uitleggen wat de noodzaak is voor deze situatie? Dat is de negatieve kant van het waterschap en die wil ik positief belichten. Misschien kunt mij de noodzaak daarvan toelichten.

De voorzitter: De vragen over het frontoffice zullen wij schriftelijk beantwoorden. Ik heb juist het idee dat gebiedskennis heel belangrijk is en dat het frontoffice goed functioneert. Ik denk dat wij met u verder moeten praten waar u precies op doelt, want in algemene zin herken ik het beeld niet en de secretaris-directeur ook niet. Daar gaan wij samen induiken en dan krijgt u een antwoord.

De heer Schouwenaars: Voorzitter. Mag ik daar bezwaar tegen maken dat u dat doet? Wij hebben het over personeelsbeleid.

De voorzitter: Als het de organisatie betreft, wil ik het sowieso nu niet delen.

De heer Schouwenaars: Ik heb ook vragen over personeelsbeleid en dat doe ik ook niet.

De heer Wijnen: Het gaat niet over negativiteit naar iemand, laat dat duidelijk zijn. Ik zeg niet dat mijnheer a, b of c het beter of slechter doet. Wij hebben een buitengebied en voor elk gebied is een gebiedsmanager en die zijn allemaal verplaatst naar andere gebieden. Wij constateren het zelf dat de werkwijze van die mensen niet meer is zoals het geweest is, ook niet naar de ingelanden toe. Wat is het nut en de noodzaak om hier verandering in aan te brengen?

De voorzitter: Wij komen hier schriftelijk op terug.

De heer Van der Kallen: Ik heb geen vraag maar een suggestie. Wij gaan de vakantie in en sommige mensen hebben misschien een paar uur over en dan zeg ik, kijk eens naar mijn website. Vanaf zondag staat er een discussie met mij op van ruim twee uur met allerlei beelden erbij. Als je wilt weten wie Louis is, kijk eens even.

De voorzitter: Ondanks dat ik het al weet, ga ik het toch doen.

Mevrouw Korst: Wij hebben het over de communicatie naar de burgers Louis, niet naar Louis.

De heer Van der Kallen: Communicatie naar de burger over water doe ik iedere zaterdag. Dat kan iedere burger lezen. Deze keer gaat het in de communicatie naar de burger over Louis en dat is echt niet Louis met water maar Louis in zijn totaliteit vanaf nul.

Mevrouw Bonthuis: Voorzitter. Er zitten een paar cursisten op de tribune die de ProDemos-cursus hebben gevolgd. Ik heb veel vragen gekregen van deze cursisten van, kunnen jullie ons duidelijk maken wanneer de termijn van de verschillende partijen voor aanmelding van kandidaten sluit, want tot hun grote verrassing waren er al veel gesloten. Misschien kunnen wij hen faciliteren door deze week nog voordat iedereen met reces gaat, een lijstje te sturen van waar je je al dan niet nog kunt aanmelden. Ik merk dat dat helpt in de keuzes en sommigen denken dat ze zich nog in september kunnen aanmelden. De termijn voor Water Natuurlijk sluit op 15 juli om 0.00 uur.

De heer Schouwenaars: De termijn van de PvdA op 6 september 12.00 uur.

De heer Van der Heijden: Ongebouwd is al gesloten.

De heer Sneep: De VVD is 1 september.

De heer Van der Kallen: Ons Water West-Brabant/Waterbreed alle twee kan in november nog.

De heer Taks: 50plus opent pas op 22 september, dan beginnen wij pas.

De heer Kocx: Voor Bedrijven is de termijn inmiddels gesloten.

Mevrouw Raedts: Dat geldt ook voor de fractie Natuur.

De heer Van der Aa: Voor het CDA is de termijn ook al gesloten. Ik heb de kandidaten opgeroepen als dat een probleem is, dan kijken wij naar een hardheidsclausule.

De voorzitter: Wij hebben de data gehoord en ik stel voor hier kennis van te nemen. Ik kreeg van de medewerkers de vraag, haal even op, wat vond u van de vorm van de kadernotabehandeling met pitches.

Mevrouw Bonthuis: Nog even over het vorige punt, ik zou eraan hechten dat de cursisten dit even gemeld krijgen, want het helpt hen bij de besluitvorming.

De voorzitter: Ik stel voor dat wij de data op een lijstje zetten en dat toesturen. Dan nog even heel kort, de pitches van vanavond, voelt dat goed of zegt u?

De heer Wijnen: Dat is goed gegaan. Mijn voorstel zou zijn dit twee keer per jaar te doen, daar kunnen wij allemaal slimmer en wijzer van worden.

Mevrouw Korst: Voorzitter, het is goed verlopen, alleen wij hebben de derde termijn niet gedaan en daarin was ruimte vrijgemaakt om vragen te stellen vanuit de kadernota en dat hebben wij niet gedaan.

De voorzitter: Het idee was om twee pitches te doen en daarna waren er nog vijf vragen over en u had het over baggeren.

Mevrouw Korst: Dat waren de derde pitches, dat was afgesproken en daarna zou er nog ruimte zijn. Het staat onderaan de reactie van het dagelijks bestuur maar misschien hebben wij het verkeerd geïnterpreteerd.

De heer Verroen: Wij hadden het ook zo geïnterpreteerd en volgens mij stond er ook een half uur als vrije ruimte. Wij ontdekten nu dat er nog thema's waren ingediend voor dat halve uur. Dat is precies het punt dat wij niet zo goed vonden gaan vanavond, de rest ging uitstekend. Iedereen heeft waarschijnlijk in zijn beschouwing nog wel een aantal boodschappen en die komen niet allemaal terug in de beantwoording door het dagelijks bestuur.

De voorzitter: Ik zag inderdaad dat u dat had voorbereid. Ik kan mij voorstellen omdat het dan niet gemakkelijk voelt omdat het eigenlijk voorbij was en afgerond werd door mij. Ik denk dat er een misverstand is ontstaan. Wij hadden het idee twee pitches over twee onderwerpen en vervolgens kon u onderwerpen noemen. Dat is door vijf personen gedaan en daar was het halve uur voor. Dan veronderstelden wij dat dat het was en u bent ervan uitgegaan dat daarna nog een deel zou komen en daar had u zich op voorbereid, zag ik.

Mevrouw Korst: Dat staat ook in de stukken, in de reactie van het dagelijks bestuur onderaan.

De voorzitter: Dat was in de regie in ieder geval niet zo bedoeld.

9. Sluiting

De voorzitter: Ik dank u voor uw bijdrage in het proces van de kadernota, daar zit ook vanuit de medewerkers veel tijd in. Wij hebben een goed debat gehad en daar ben ik u dankbaar voor. Ik wil u een goede vakantie toewensen. Ik sluit de vergadering om 21.50 uur.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het algemeen bestuur op 22 augustus 2018.

De dijkgraaf

De secretaris-directeur

drs. C.J.G.M. de Vet

ir. H.T.C. van Stokkom